

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

D. D. K. K. H. H. KRONPRINSEN OCH KRONPRINSESSAN AF SVERIGE.
 NYTAGET PORTRÄTT TILL SILFVERBRÖLLOPSDAGEN. ATELIER FLORMAN FOTO. RAMTECKNING FÖR IDUN AF G. FACKS.

LANDSFEST.

I DAG, den 20 september, äro 25 år förflutna, sedan vår kronprins i Karlsruhe ingick förmälning med storhertigparets af Baden dotter prinsessan Viktoria.

Sveriges folk möt-såg med glädje denna förening mellan de båda fursteättlingarna, och då det nyförmälda kronprinsparet den 1 oktober 1881 gjorde sitt högtidliga intåg i Sveriges hufvudstad, möttes den unga prinsessan och hennes make af nationens uppriktiga välgångsönsknings. Sedan dess ha svenskarne hunnit väl lära känna sin kronprinsessa i hennes lif och handlingar. De ha lärt sig uppskatta furstinnan med det varma hjärtat och de nobla tänkesätten och kunna nu med tillfredsställelse konstatera, att då kronprinsessan Viktoria en gång som landsmoder, vid sin makes sida, skall intaga Sveriges tron, är hon väl danad för sitt maktpåliggande drottningvärf.

Hvad kronprins Gustaf beträffar har han ock under de svunna 25 åren hunnit klargöra för sitt folk sin karaktärs manliga resning och sin brinnande fosterlandskärlek. Därför är ock nationen i sina tankar med honom och hans gemål, då de i dag hos kronprinsessans föräldrar i Karlsruhe under stora festligheter fira sitt silfverbröllop.

Detta års september är för öfrigt för den badensiska hufvudstaden och dess furstehus en ovanlig märkesmånad.

Den 5 september hade nämligen 50 år förflutit, sedan gamle storhertig Fredrik tillträdde regeringen, den 9 dennes fyllde han 80 år och i dag, den 20, firar han sitt guldbryllup med storhertiginnan Luise.

Storhertigparet af Baden åtnjuter sitt folks varmaste sympatier, befastade och utvecklade sedan årtionden genom storhertigens rättrådiga, älskvärda och anspråkslösa uppträdande såväl i det offentliga som enskilda lifvet och ej mindre genom storhertiginnans sant kvinnliga väsen och hennes storslagna verksamhet i den allmänna välgörenhetens och särskildt den militära sjukvårdens tjänst.

Det har därför synt oss lämpligt att i avslutning till porträttgruppen af vårt kronprinspar äfven meddela en bild af guldbrydummen och hans brud tillika med en vy af slottet i Karlsruhe, inom hvars murar vår kronprinsessa föddts och fost rats under ett hemlif, som gifvit henne de vackraste föredömen.

Efter kronprinsparets hemkomst från Karlsruhe kommer ett högtidligt "Te Deum" att hållas i Slottskapellet den 1 oktober till minne af de furstliga makarnas intåg i Stockholm för 25 år sedan. Senare på dagen lär kronprinsparet vid gratulationskur mottaga lyckönsningar, hvarefter konungen och drottningen gifva supé.

D. D. K. K. H. H. STORHERTIGEN OCH STORHERTIGINNAN AF BADEN. NYTAGET PORTRÄTT TILL GULDBRÖLLOPSDAGEN. GEBRÜDER HIRSCH FOTO.

TVÅ DIKTER AF SVEN LIDMAN.

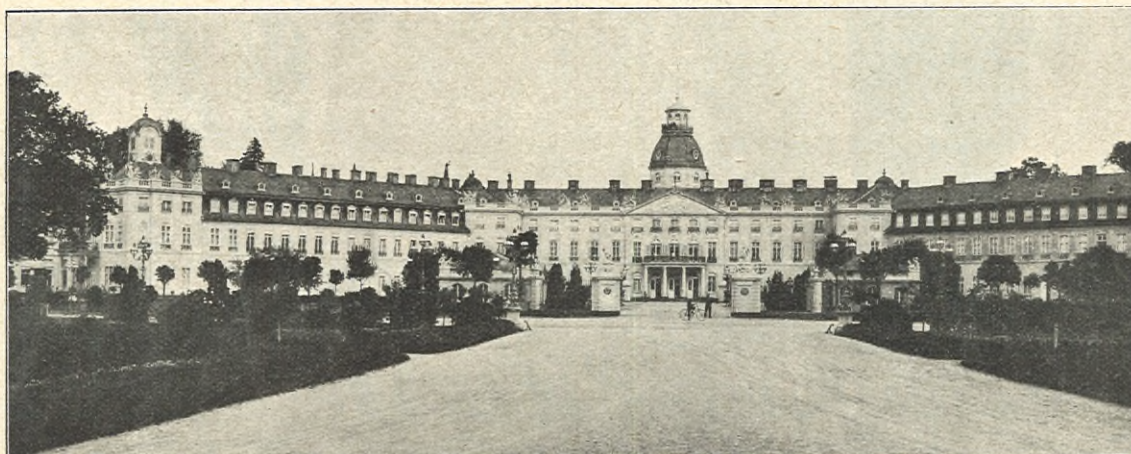
HYMN.

KÄNN DEN kristalliska morgonens eter kring
pannan
sluta sin blånande strålning,
känn hur i vaknandets skälfvande timme en
annan
frigjord du uppstår!

Dagen är blå som den blommande drömmen
i natten,
leende, lätt och elysisk,
luften är kylig och ljuf som ett stilla sorlande
vatten,
solen är silfver och renhet.

Gif mig, Apollo, af ljuset den strålgans, som
sångarn
kräfvor som lönen,
låt mig Bellerophons like på vingade gångarn
kufva Chimairan.

Låt, när din stigande soleds silfverne pilar
bränna och döda,
mig till ditt ljus i en skälfvande solhymn få
ila,
le och förblöda.

SLOTTET I KARLSRUHE. GEBRÜDER HIRSCH FOTO.

VID EN MARMORBILD.

I MARMORN ser du hennes drag förvittra.
Hon blef istenens form
odödligt fången,
som du, mitt barn, i
sagorna och sången,
som visans ton på
strängalekarns cittra.

Men sången lefver,
medan marmor dör,
och bilden bleknar,
medan ordet gömmer
den ljufva glans, som
i ditt öga drömmar,
som ingen vind och
intet regn förstör.

Du lefver, barn, odödlig som den dag,
som i mitt lif skall bära dina drag
med några druckna rytters djupa klang.

Du lefver, barn — min sång måhända tvang
din stolta marmorbild att ängsladt klaga
sin stränga skönhets alltför korta saga.

NÅGOT OM MÖDRARS ÅLDERDOM.

HELT NYLIGEN ha vi i Idun sett "gök-mammor" af tre kategorier exponerade. Det är här icke afsikten att söka renovera någon illa åtgången stackars mammas konterfej — den som tror sig karrikerad, får själf besörja retuschering. Men artikelförf:n rullar till sist upp de egoistiska mammornas ålderdomstragedi, och den omständigheten är det, som här föranleder en blygsam förfrågan, om förf:n verkligen förfogar öfver något större erfarenhetsmaterial?

Moralens utveckling har visserligen fortgått i jämt stigande sedan den tid, då man bland de flesta primitiva raser dräpte och åt upp sina gamla föräldrar, men så högt har moralens kurva ännu ej sprungit i höjden, att gamla föräldrar numera allmänt vandra i ljus på lugnets breda platåer, omfläktade af barnomhetens västan — förutsatt att de varit goda föräldrar.

De flesta, som läst Zolas "Ford", ha säkert därvid känt en släng af fysiskt illamående. Målningen af barnens brutalitet mot de gamla föräldrarna må vara alltför skrikande i färgen, men en grund-sanning blottar den likafullt: för kraftlösa föräldrar, som ingenting äga, är lifvet icke godt att lefva.

Besutna och burgna åldriga föräldrar, som sitta med händerna beständigt fulla af gåfvor för barnens räkning och som oupphörligen kunna lätta barnens bördor, hur mycken hänsyn tycka barnen sig ej vara dem skyldiga! Hur föga pröfvas ej styrkan af

Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg, tvättar eller färgar alla slags beklädnadsartiklar ytterst väl. Billigaste priser.

ömheten hos dessa barn, på hvilka inga fordringar ställas!

Från det mänskliga i allmänhet afviker ju ingen, därför att han står i förhållande af "barn" till den eller den. Och hvad är allmänmänskligare och alldagligare än hänsyn och uppmärksamhet för den oberoende mannen eller kvinnan med fina vanor och präktigt hem? Den likgiltiga höflighet, som hvarje uppfostrad person anser sig skyldig en hyfsad medmänskliga, kommer gärna honom eller henne till del, som icke längre förmår omge sin person med bildningens och de goda tillgångarnas trefnadsattribut.

Jag tror att de flesta af oss vid eftersinnande kunna erinra oss åldrande "förfämlade" mammor, mot hvilka barnen alltid voro tillmötesgående och kärleksfulla, oaktadt dessa mödrar knappast annat än på afstånd gladt sig åt sina telningar under uppväxtåren. I somliga fall lade förfämlingen rent af hinder i vägen för moderns deltagande i barnens vård. En superfina sköterska — skolad i en rad högförfämlade hus — hade barnen om hand och tillät ingalunda den unga modern att dirigera deras skötsel, då sköterskans insikter redan hunnit fullkomlighetens gräns.

Men en lång period följde efter barnkammaråren, och tillfällen att visa kärlek gifvas för hvarje mor.

Emellertid blir den åldrande vackra, eleganta mamman ofta dyrkad af sina barn, hur sparsamt hon än tillmätt dem sin ömhets skatter. Ty det gafs goda naturer.

Den stränga, kyliga, fordrande modern, som alls icke satt sin egen person i andra rummet, blir icke sällan med oändligt tålmod och rörande kärlek på ålderdomen vårdad af sina barn. Ty det gafs ömma naturer, som blott begära att få älska.

Däremot är det bekant, att den alltigenom osjälviska, helt uppoffrande modern, som gifvit ut sin hela varelse för barnen, som knappast unnat sig själf något, därför att barnen då skulle få för litet, alltför ofta påträffas i sonens förmak som privilegierad barnvårdarinna eller vid dotterns sjuksäng som billig sköterska — en som icke behöfver sina fria timmar pr dag, en som icke håller gör anspråk på nattro. Farmor eller mormor är så märkvärdigt väl utrustad af naturen, att hon aldrig behöfver sofva. Icke heller har hon behof af modern paryr som sonhustrun eller dottern. Men just därför att hos farmor under lifvets släp nyansen af världsdam aldrig fått träda i förgrunden eller småningom gått förlorad, är det ej så noga med farmor. Hon kan bo och vistas hvar som hälst och ha det hur som hälst. För hennes skull ha barnen inga orosfyllda nätter. Ty det finns egoistiska naturer.

Tills vidare förblir jag i den tro, att jag här antydtt en af lifvet bestyrkt sanning: äfven prima utsäde ger i dålig jordmån knappt tionde kornet!

Mödrars kärlek till barnen sitter vanligen djupare än medvetandet når; det är först de stora ögonblickens tragedi eller jubel, som afslöjar djupen och visar halten af moderskänslan.

Att göra sitt bästa, så godt hon förstår det, blir alltid hvarje mors skyldighet.

Skörden kommer eller uteblir.

Det är — tror jag — blott i berättelser för snälla barn som elaka och goda på centigrammet inhösta just hvad de själfva sått ut.

METTA GREGER.

Glöm icke

Kvinnornas rösträttspetition!

DEN LILLA STADEN. BLYERTSSKISS.

DEN LILLA STADEN låg med sina små leksakshus uppstaplade på den stora slätten.

Kyrkan reste sig dominerande ur gröna planteringar, där häggen doftade och syrenerna sänkte tunga klasar öfver små välskötta grafvar. Rad i rad lågo de, inhägnade af en stenfot eller hagtornshäck. På nyuppkastade kullar fladdrade skrynkliga sidenband och rasslade torra blomster. Här och hvar reste sig moderna granitkors med inskription i guld, men under lummiga buskar kunde man finna stenplattor, grönspräckliga af ålder och urholkade af dropars fall från regntyngda grenar.

På gångarna låg sanden sorgfälligt krattad och på grafvarnas rabatter spirade lefvande blomster vid sidan af konstgjorda kransar under kupigt glas. Den lilla staden satte en ära i att vårda sina döda.

Kyrkan var så gammal, att man visade märken efter pilspetsar, som hvässats mot dess skrofliga stenar. Nu var den struken hvit och färglös. Guggarna i tornet gapade som tomma ögonhålur, men högt öfver slätten glimmade det gyllene korsets utsträckta armar.

På torget växte gräset frodigt mellan kullerstenarna och gatorna trefvade sig fram i tvåra vindlingar. Små sneda tvåvåningshus sköto upp utan hänsyn till sina grannars stil, och minnen lurade på höga trösklar och i portallernas sällsamma utskärningar.

En dåsig stillhet snärjde staden som ett törnrossnår. Hit nådde världshafvets brus endast i öfvergående svallvågor. Här bodde gamla borgarfamiljer, pensionerade ämbetsmän och fattiga adelsfamiljer. Här bodde sådana, som dragit sig undan världsvimlet för att åldras i ro.

Hur ha vi kommit hit, tänkte människorna och sågo på hvarann. Så växlade de handslag och pratade småstadsskvaller.

En ung kvinna gick öfver torgets kullerstenar. Midt emot stadshotellet passerade hon ett hus, som vred sig liksom i fasa öfver sin egen fulhet. Det hade sedan urminnes tider kallats magkrampen.

Den unga kvinnan såg gardenerna gå i vågor. Hvassa blickar brände i hennes nacke och hon visste, att nu mönstrade man henne från topp till fä, nu skar man henne i små, små bitar för att se, hur de passade samman, nu var hon prisgifven åt kafferepens sladdrande tungor. Hon kände dem sedan en vecka tillbaka. Där snaskades oskyldiga sockerbröd, som kryddades med en tillsats af nästans fel. Där kokades soppor, hvari alla dygder sjönko till botten och alla laster flöto upp. Där gaf det ena ordet det andra, tills blotta antaganden blefvo gifna fakta.

— O, kvinnor, kvinnor! tänkte hon och såg upp mot fönstren med ett medlidsamt löje.

Majorskan tänkte inte på att gardenerna skrynkades under hennes kraftiga grepp.

Hon satte glasögonen tillrätta och sade i förolämpad ton:

— Nå, Serafia, jag må då säga! Jag kallar den hatten rent af oanständig.

Serafia, liten och skinntorr, dök upp ur sitt hörn och spejade med små oroliga fågelögon öfver torget.

Fröknarna Jeanette och Adolfine kastade sina handarbeten och sträckte sig öfver mosterns axlar.

De voro långa och gängliga, utan midja och utan barm. Klädningsärmarna räckte knappt öfver de röda handlederna, och det färglösa håret låg stramt åtstruket öfver pannan.

De stackars flickorna väntade förgäfvos på den friare, som aldrig kom.

— Ingen kurant vara, sade ungherrarne småleende och ryckte på axlarna.

KÖP Svart Siden.

Begär profver franko af våra garanteradt solida sidentyger från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Specialité: Sista nyheter af brud-, sällskaps- och promenadtoiletter, äfven i kulört och hvitt.

Sändes tull- och portoifritt direkt till privata.

Schweizer & Co, Luzern S 6, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

De mera vakna bland stadens ungdomar funno det för trångt i de små leksakshusen och drogo ut i världen för att aldrig återvända. De antagliga äktenskapskandidater, som blefvo sin hembygd trogna, förslösade sin tid på hotellet med att spela biljard och dricka porter. Jeanettes och Adolfines barndomsvänner hade urartat till tjocka och rödbrusiga män, och från fönstren kunde de bevittna deras tilltagande förnedring.

Så flöt tiden stilla hän och majorskan märkte inte, att hennes döttrar blefvo gamla flickor.

Hon märkte inte, att Jeanettes hår glesnat och att Adolfines kinder mistat färg och hull.

Majorskan knyckte på nacken, så att den gula hårrossetten vippade.

— Rent af oanständig, tillfogade hon med skärpa.

En samfärd suck uppsteg ur fröknarna Jeanettes och Adolfines tunna bröst vid åsynen af pariserhatten, som vred sig i djärfva bucklor och behagfullt gungade på sin ägarinnas mörka hårflätor.

— Eja, vore den min! tänkte de båda.

"Stadens degenererade ungdom", som majorskan brukade uttrycka sig, lät biljardkön hvila och kikade efter den ungdomliga gestalten.

Det kom ett visst lif i de dunkla ögonen. Den ene knuffade på den andre.

— Tusan så stilig. Riktigt chic! Titta du, nu står gumman i fönstret med sina bengetter. Jag tror toaletten sticker dem i ögonen. Ha, ha, ha!

— Ha, ha, ha! sekunderade kamraten och så vände de åter till sina glas.

Majorskan blickade hotfullt öfver torget.

— Ser ni, hur Verner och Lundström stå i fönstret och gapa. Jo, jo, sådant tilltalar dem mer än ärbar enkelhet.

Serafia nickade instämmande. Hon satt som en liten ruggig uggle med sitt mörka hår och sina brinnande ögon. Hon hade blifvit bedragen på den lycka hon drömt om i lifvet, och nu återstod henne endast en glädje, glädjen af andras bekymmer och motgångar. Det var som om medmänniskors sorger lättat en del af hennes egen börda och skänkt henne en inre tillfredsställelse att hon inte var den enda, som drabbats af ett oblidt öde.

— Om jag visste, hvarför människor fjäsa så för henne, sade majorskan hårdt. Hon kommer från stora världen, gudbevars, från Paris. Paris var i majorskans inbillning ett stamtillhåll för all världens ondska.

— Och i Paris vet man hurdana sederna äro. Tjänar sitt eget uppehälle. Det anses visst hedrande nu för tiden, då man med all makt söker dra kvinnan från hemmet. Majorskan var en envis motståndare till kvinnlig rösträtt.

— För resten, hon böjde sig närmare Serafia, sade borgmästarinnan till mig i enrum, att sådana toaletter skaffar man sig inte på en liten kontorslön.

Hon skrattade elakt och menande.

*Undertecknad, som jag
af Grannens förmyndare,
samt dessamma smärta
alla anmärk för en god
bilag och drag tvit. och
huvud.*

*Jag borg Lethelius
sty. af Lilla Hjälmar och
Röjlfors för kunnat i...*

— Minsann tror jag inte hon går in i bokhandeln, utropade Serafia.

Majorskan tänkte på Adolfines utkorade och vände sig hastigt till dottern.

— Skynda dej ner till bokhandeln, Adolfine, och köp ett vykort. Männen bli ju galna, när det är fråga om något nytt och ovanligt.

— Sätt på dej den bästa hatten, ropade hon efter den bortilande gestalten.

I boklådan stod stadens Adonis i oklanderlig kostym och eldröd halsrosett. Hans vågiga hår föll i två yfviga vågor kring en smal panna, och mustaschernas waxade spetsar stodo svarta mot kindernas rödhvita hud.

Den unga kvinnan, som trädde in i butiken, smålog. Hon kände igen typen. Den var gängse i hårfrisörernas skyltfönster.

Bokhandlar Lauritz vred sin kropp i bukter och läspade fram artigheter, medan han bredde ut säsongens nyheter på disken.

Då pinglade klockan och dörren rycktes upp. Fröken Adolfine stod på tröskeln med kinder som stötte i gredelint.

— Vykort, upprepade bokhandlaren. Svensson, var god expediera fröken Lampe.

Stadens Adonis hade ingen blick för fröken Adolfine.

Den unga kvinnan lämnade butiken med en förnäm böjning på sitt vackra hufvud och fröken Adolfine följde, med vykortet klämdt mellan sina darrande fingrar och smålekens tårar i sina ljusa ögon.

Fröken Adolfine vek af mot sitt hem, men den smärta gestalten framför henne fortsatte långsamt sin färd.

Vårdagen var ljuvlig och hon vidgade sitt bröst för att inandas luften. Det var härligt att slippa den lilla kvafva staden med dess småsinthet och skvaller, härligt att känna sig utom skvallerseglarnas räckvidd.

Hon stämde upp en jublande sång, när hon vände den lilla staden ryggen.

Så vandrade hon ut mot sollysta vidder.
GURLI HERTZMAN-ERICSON.

Vår frågoafdelning.

SOM VI REDAN i nr 22 af Idun för i år framhöllo, tillämpa vi numera ett delvis nytt system med afseende på vår afdelning för »Frågor och Svar», i det vi af de inkomna frågorna bereda plats endast åt dem, hvilkas besvarande anses vara af något allmänare intresse för läsekretsen. För att uppmuntra våra läsare att själfva flitigt besvara de framställda frågorna, utdelas för hvarje månad

ett pris på 10 kronor

för det bästa eller »piggaste» svaret. Se för öfrigt de närmare bestämmelser, som alltid inleda Fråge- och Svarafdelningen.

ANNA CHARLOTTA ANDERSSON. †

Den 3 INNEVARANDE september vigdes till gravens ro stoftet af fröken Anna Charlotta Andersson, f. d. föreståndarinna å Glömsta barnhem vid Järfva, förut Huddinge.

Sorg råder nu i många hjärtan, för hvilka fröken A. varit som en moder och vän. I tio år skötte hon med uppförande kärlek sitt ansvarsfulla värf, nedläggande däri hela sin rika begåfning. Sällsynt duglig och praktisk, ägde hon äfven en ovanlig medfödd pedagogisk skicklighet att fostra och handhafva barn. När man tänker på att det var »andras barn» hon gaf sitt rika, varma hjärta och förstående, fattas man oemotståndligt af vördnad och beundran. I allt sitt lif var hon för de unga ett exempel, i allt värdt att efterföljas; men också svårt nog att uppnå. Alltid blid och kärleksfull, stilla och god, kunde hon ej annat än älskas af sina elever, åt hvilka hon ägnade alla sina krafter och intressen, tills hon så att säga stupade på sin post. Till stor del i följd af öfveranstängning nedlades hon på sjukbädden. Under nära två år bar hon tåligt och tyst sina stora plågor, till dess hon äntligen, i en väns hem, den 30 aug. fick ro i döden.

Af oss alla, som åtnjutit den stora förmånen att ha stått under hennes ledning och vård, skall hon alltid ihågkommas med tacksamhet och såsom en ovanligt god, ädel och stor personlighet. Och talrika äro de vänner, som nu stå sörjande och känna, att de och vi gjort en oersättlig förlust.

Med dessa anspråkslösa rader har jag velat tolka mitt och allas hennes f. d. skyddslingar tack för hvad hon varit för oss, önskande, att hennes minne ännu måtte verka fostrande och eggande och således hennes lifsgärning ännu i sena tider blifva fruktbärande.

EN AF DE TOLF.

EN DROTTNINGS BARNDOMSHEM.

ALLAS VÅR VÄN Odhner berättar i sin historiska lärobok om konung Gustaf Wasa, att han efter sin första gemåls frånfälle »tog sig en maka efter sitt hjärtas val, Margareta Eriksdotter Leijonhufvud.» Denna Margareta föddes på Ekebergs gård vid Hjälmar och var dotter till riksrådet Erik Abrahamsson Leijonhufvud, förut höfvitsman på Örebro slott. Riksrådet Erik Abrahamsson var en bland de svenska ädlingar, som fingo mista lifvet vid Stockholms blodbad 1520.

Traditionen berättar, att då konungen kom på giljarefärd till Ekeberg för att begära stolts jungfrun till äkta, flydde hon undan och gömde sig i en stor ekkista, som sedan i långliga tider fanns på gården. Margareta hade nämligen förut skänkt sitt unga hjärta åt en annan ädling, herr Svante Stensson af Sturesläkten. Vid detta mothugg vardt konungen bedröfvad och gick ut i parken, där han satte sig att gråta på en sten, som var formad till likhet med en stol. Den sten, vid hvilken denna sägen är bunden, finnes ännu kvar på egendomen. — Vare sig genom dessa tårar eller måhända sannolikare genom andra medel — alltnog konungen nådde sina önsknings mål. En konung är ju alltid en mäktig friare, och kung Gösta var icke van att låta något stå hindrande för sina planer. Drömmen om Sturen fick offras och Margareta Leijonhufvud blef Sveriges drottning.

Bröllopet firades den 1 oktober 1536 och äktenskapet blef i högsta måtto lyckligt samt välsignadt med en talrik atkomma. Och det syntes väl säkert att kung Gösta äfven den gången, då han »tog sig en maka efter sitt hjärtas val», lyssnade lika mycket till sitt alltid sunda och klara förstånd som till känslans röst.

Drottning Margareta synes hafva varit en sällsynt rikt utrustad kvinna ej blott med kroppslig fägring, utan till hufvud och hjärta.

En svensk historieskrifvare ger följande vackra skildring af drottningens hädanfärd: »Femton

års huslig lycka fick konung Gustaf njuta i förening med sin andra drottning, Margareta, men efter de åren kallades hon från hans sida. Om hösten 1550 framfödde hon sitt tionde barn, en son, som fick namnet Carl. Sommaren därpå vistades konungen med sin drottning på Gripsholm, då hon under en sjöfärd på Mälaren insjuknade på en holme och måste föras till det närmast belägna slottet, som var Tynnelsö, och här afled hon den 26 augusti. — När hon kände sitt slut nalkas, tog hon farväl af de kringstående, fattade konungens hand och tackade honom ödmjukeligen, att han upphöjt henne till höghet och ära, samt bad honom förlåta, om hon af kvinnlig svaghet icke alltid kunnat vara honom till viljes. Deras barn anbefallde hon näst Gud honom i händer och bad Gud, att lifstiden för honom måtte lika mycket förlängas, som den förkortades för henne. Därefter förmanade hon barnen till inbördes kärlek och gaf dem sin moderliga välsignelse, hvarpå hon åter fattade konungens hand och uppgaf sin anda.

Det var mellan klockan tu och tre, och medan alla stodo försänkta i sorg och tårar, blef solen förmörkad, som om också himmelen deltagit i den förlust konung Gustaf nu led. Det kungliga liket fördes sedan till Storkyrkan i Stockholm, där det skulle blifva stående, tills äfven konungen skulle fara samma färd.

Bittert saknade konung Gustaf sin dyrbara Margareta, och det kom snart till synes, hvilket inflytande hon utöfvat på honom. Det hårda, misstänksamma i hans lynne — frukten af det myckna svek och de stora bekymmer han haft att utstå och bekämpa — mjuknade under hennes hand, och konungens hjärta öppnade sig för mildhet och försonlighet, och han fick njuta af den frid, som endast ett sådant sinnelag kan njuta.» —

Drottning Margaretas barndomshem, det gamla herresätet Ekeberg vid Hjälmar, midt emot det likaledes minnesrika Göksholm, har en historia, som sträcker sig långt tillbaka i tiderna och som är nära sammanbunden med släkten Leijonhufvuds krönika. Den förste af denna släkt, hvilken omtalas såsom herre till Ekeberg, är riksrådet Abraham Christersson Leijonhufvud, gift med Brita Natt och Dag, vid midten af 1400-talet. En son till dem var den förut omnämnde Eric Abrahamsson L., konung Gustafs svärfader. Hans husfru, Ebba Vase, berättas hela lifvet igenom hafva förblifvit ifrig katolik. Enligt tradition skall en fru Ebba Liljehök, gift med Sten Eriksson Leijonhufvud — i vredesmod — hafva låtit uppbygga en kyrka på Ekebergs ägor, hvilken fick namnet Lillkyrka. Anledningen härtill skall hafva varit följande: Fru Ebba plögade regelbundet bevisa gudstjänsten i Glanshammars kyrka, och den myndiga frun fordrade, att ingen samringning fick äga rum, innan hon hunnit anlända. En gång var hon emellertid mer än vanligt fördröjd och kyrkoherden förmodade, att fru Ebba den söndagen icke ämnade hedra gudstjänsten med sin närvaro, samt lät ringa samman. Emellertid var frun till Ekeberg på väg till kyrkan och hörde samringningen, öfver hvilken sidovårdnad hon blef så förgrymmad, att hon beslöt att icke vidare besöka Glanshammars kyrka, utan i dess ställe bygga sig ett eget kapell på egendomen. Detta skall hafva varit anledningen till Lillkyrkas tillkomst.

Genom nio släktled stannade Ekeberg i släkten Leijonhufvuds ägo. Man finner bland denna lysande rad af herrar till Ekeberg flere bärare af rikets högsta värdigheter och ämbeten, riksråd och landshöfdingar. År 1738 såldes egendomen af Abraham Abramsson L. till bruksägaren Carl Swedenstjerna för 75,000 daler kopparmynt. Swedenstjerna sålde gården till kammarherre Carl Hillebrantson Ugglå för 125,000 daler kopparmynt, och efter hans död

HÔTEL FENIX
STOCKHOLM

fashionabla festvåningar rekommenderas för
BRÖLLOP, BALER, MIDDAGAR m. m.
Allm. tel. 65 22. Kostnadsförslag upprättas på begäran. Rikstel. 71 22.

1803 tillföll densamma hans dotter Margareta, som blef gift med majoren Carl von Horn. — Af dennes trenne döttrar blef en gift med en kapten Dalman, hvilken vardt ensam ägare till Ekeberg genom att utlösa de öfriga arfvingarna. Dalman sålde sedermera gården till dåvarande ryttmästaren I. Lamberg för 72,000 Rdr. Bco. Vid dennes frånfälle år 1856 tillföll egendomen hans änka och barn. Fru Lamberg blef sedermera omgift med sin sväger protokollssekreteraren C. Lamberg.

Sedan egendomen under flera år varit utarrenderad, såldes densamma år 1876 till en tysk-född bruksägare v. Homeyer. — Dennes namn är på ett alldeles särskildt sätt förbundet med Ekebergs historia, dels därigenom att han styc-kade godset och fränsålde ett stort antal ut-gårdar, så att endast den gamla egentliga sätes-gården kvarstod, dels äfven därigenom att efter hans död af hans tyska anförvanter från går-den bortfördes en del historiskt minnesvärda föremål. Hit hör i främsta rummet den förut omnämnda ekkistan, som traditionen samman-knutit med drottning Margaretas saga. Gamla personer vid gården minnas ännu kistans utse-ende. Den skall hafva varit mycket stor och tung, rikt sirad med ornamenten samt försedd med Vasa-, Sture-, Leijonhufvudska och Rib-bingska sköldemärkena skurna i träet. — I kistan förvarades en mängd gamla handlingar rörande gårdens historia, hvilka alla fingo göra sällskap vid bortförandet. Äfvenså bortfördes samtidigt en gammal solvisare af sten med år-talet 1534, hvilken enligt traditionen skall hafva varit en fästmansgåfva från konung Gustaf till Margareta. Det uppges att medlemmar af släk-ten Leijonhufvud förgäfves gjort framställning om att återfå dessa föremål. — Sedan Ekeberg därefter tillhört en Kinblad och efter honom frih. C. S. v. Stedingk, inköptes detsamma år 1898 af den nuvarande ägarens fader, hvilken i sin ordning år 1904 försålde gården till dess nuvarande herre. Den släkt, som på sistone innehaft det minnesrika godset, bär ett namn, som icke är obekant i den nordiska kulturens historia. Den nuvarande ägarens farfar hade en kusin, som var en i många stycken under-bar man. Han lefde i vårt södra grannland, till hvars bästa söner han räknas, var skarp tänkare och fantastisk diktare, var varmhjärtad och vek, men ägnade sitt lif åt en het och bitter strid, var en människoskygg enstöring, men ar-betade med oförtruten kärlek för människors förädling — samt bar namnet Sören Kierke-gaard.

Ekebergs gård har flere gånger i grund för-härjats af elden. Hvar den äldsta hufvudbygg-

MARGARETA LEIJONHUFVUD.

naden låg eller hur dess utseende varit, kan numera icke med vissnet utrönas. Enligt tra-ditionen skall den hafva legat inom den nu s. k. djurgården, nu en vildvuxen betesmark. År 1680 lät dåv. ägaren Abr. G:son L. uppföra en ny manbyggnad på en annan plats, en smal i Hjälmarens utstickande udde. Detta hus ned-brann 1676 och dess väldiga grundmurar med rymliga källarhufvud kvarstå ännu, men hafva aldrig sedan branden varit bebyggda. Tvärs öfver udden var en djup graf gräfd, så att går-den låg på en liten holme. — Den hufvud-byggnad, som efter branden uppfördes, synes hafva legat på norra sidan, d. v. s. på den med fastlandet sammanhängande sidan af denna kanal. Under Swedens tid härjades hela gården af en synnerligen förödande våld, hvarvid de flesta husen torde hafva nedbrunnit. Den följande ägaren Carl Uggle lät uppbygga såväl alla till gården hörande ekonomibyggnader som ock den ännu i bruk varande tämligen låga och anspråkslösa manbyggnaden.

Såsom ofvan nämnts hafva tyvärr såväl de historiskt minnesvärda föremålen, ekkistan och solvisaren, som ock alla äldre handlingar bort-förts från gården. De enda historiska anteck-ningar, som finnas i förvar på gården, äro sam-

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående

fabriksmärke.

Tillverkas som specialitet efter

Wienermetod af

Aktiebolaget

A. F. Carlssons Skofabrik,

Vänersborg.

Försäljes i minut hos de flesta sko-

handlande i riket.

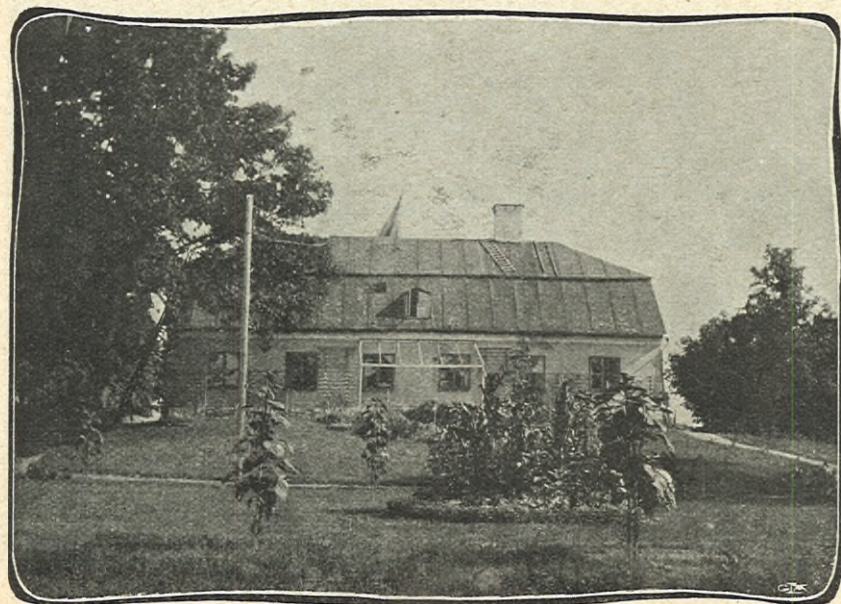
manförda i en liten tunn bok med gulnade blad bärande titeln: "Statistiska, historiska, geogra-fiska och ekonomiska samlingar öfver Lillkjörka socken, men i synnerhet om Ekebergs sätes-gård i Glanshammars Härad, Nerikes län af C. v. H. 1812". Dessa "samlingar", gjorda af dåvarande ägaren Carl von Horn, äro emellertid ganska anspråkslösa, och förlusten af de många originalhandlingarna kan icke nog beklagas.

Med äganderätten till Ekebergs säteri följer sedan gammalt jus patronatus i Lillkyrka och Ödeby pastorat. Traditionen om kyrkans första tillkomst är otvan anförd. Kyrkan utvidgades och ombyggdes år 1781 af I. K. Uggle, "uti konung Gustaf III:s elfte regeringsår", samt fick tornbyggnad år 1829. I grafvarna under kyrkan hvila flere af Ekebergs forna herrar i den sista sömnen. — Ute på kyrkogården läsas å grafstenar namnen å forna kyrkoherdar i Lillkyrka. En undangömd, af syrener kring-vuxen graf bär å sin enkla marmorsten orden: "Angelika Rosalie Dalman 18/1 1816—1/7 1832". Det är Malmströms "Angelika", som här göm-mes, sextonårig, bruten af döden.

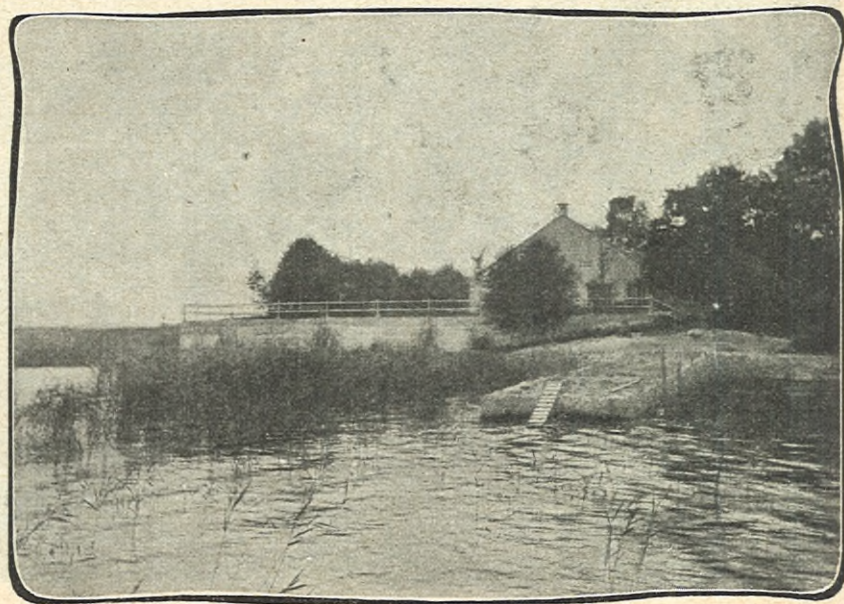
Efter Hjälmarens sänkning förändrades be-tydligt gårdens närmaste omgifning. Den gamla löpgravven blef torrlagd och har sedermera igenfyllts. Endast de mot hvarandra lutande gamla träden angifva nu hvar fordom ett speg-lande vatten återgifvit kronornas bild.

I våra dagar drifves på Ekebergs gård ett modernt landtbruk efter rationella grunder. Örebro läns landtbruksskola är dit förlagd. Därjämte finnes på egendomen ett marmorbrott, hvars hvita sten lämnat material till flere af de senaste årens nybyggnader i Stockholm, på sistone till Dramatiska teaterns palats.

Det är förunderligt stilla och fridfullt på denna gamla gård, långt borta från allfarvägen.

EKEBERGS GÅRD.

TERRASSEN OCH GAMLA GRUNDEN.

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL.
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis

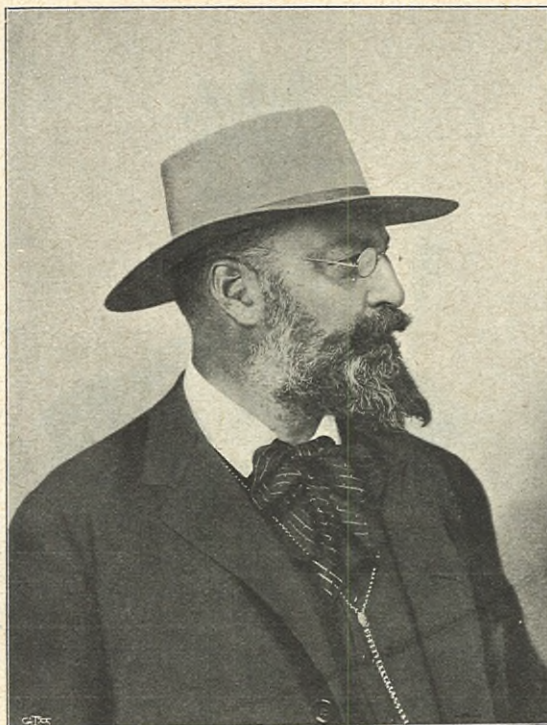
Från terrassen begränsas synkretsen af Hjälmarsfjärdens stränder med holmar och uddar, klädda i mörk och ymnig grönska, allt leende, fridfullt. En liten ångslup förmedlar samfärdseln med staden — hans ankomst på aftonen är dagens stora händelse. Långt ute på fjärden synas ibland de stora båtarna glida fram på väg till eller från hufvudstaden, de äro för tanken bryggan, som leder öfver från den stilla fridens vrå till den bullrande världen.

Men det rum, som gästats af historien och sagan, blir aldrig fullt öde. Minnena lefva och vända ständigt tillbaka. Där skymtar ofta för tanken under de gamla ekarne bilden af den väldige "Guds underman", hvilken bräckte tyrannernas ok, befriaren, rödjaren och nydanaren af Sveriges rike, mannen med den fasta viljan, den starka handen och det heta blodet. Och lika ofta skymtar bilden af henne, som här lekte sin barndoms lekar och drömde sin ungdoms drömmar, bland hvilka en, den käraste, fick offras, om henne, som fick den höga uppgiften att skänka konungen lyckans styrkedryck vid tunga mödor, att släta ut vecken i hans panna och med kvinnlig ljufhet mildra utbrotten af hans hetsiga sinne, om henne, som var och förblef intill det sista "makan efter hans hjärtas val".

G. N.

OSCAR MATTHIESENS »RYTTERBILLEDE».

SEDAN DEN 15 i denna månad utställer den danske genremålaren eller, såsom han själf vill kallas, *figurmalaren* Oscar Matthiesen i en af tennissalarna i Tattersall sin kolossaltafla, benämnd "Rytterbillede", hvilken på årets vårutställning å Charlottenborg väckte så mycket uppseende och som konstnären sedan hade den äminstone hittills enastående lyckan att få utställa i den magnifika rådhushallen i Köpenhamn, där den väldiga taflan (den mäter omkring 10 meter i längd och 5 meter i höjd) hade ett sällsynt tillfälle att göra sig gällande, och där den, efter hvad vi inhämtat, beskådades af mer än 80,000 personer. Men äfven den lokal, hvari den nu visas för Stockholms-

OSCAR MATTHIESEN. S. M. MARCUS FOTO.

publiken, är med sina storartade dimensioner och sitt rikliga takljus synnerligen ägnad för utställning af ett konstverk sådant som det ifrågavarande och torde nog hädanefter oftare komma att tagas i anspråk för dylika ändamål.

Oscar Matthiesen är känd äfven utom Danmarks gränser, särskildt för sina ingående studier i fresko-tekniken, och det är hans sysslande med freskomålning, som gifvit honom idén till hans nu fullbordade jätteverk. Visserligen har han icke fått tillfälle att utföra detta al fresco, men det sätt, hvarpå färgerna äro anbragta å den opreparerade duken, gifver i mycket en erinran om freskon.

Uppslaget till själfva ämnet fick konstnären, då han för ett par år sedan en sommar med sin familj gästade Ystads Saltsjöbaden och

där dagligen hade tillfälle åse, huru officerare och menige man af det vid Ystad förlagda skånska dragonregementet under sina öfningar i högsommarvärmen svalkade sig och sina hästar i Östersjöns klara, kyliga vågor. Herr Matthiesen fann genast att här var ett enastående tillfälle att göra studier efter naken modell, och med ens stod för hans konstnärsblick, visserligen ej genomkomponerad, men till sina stora drag fastställd denna bild af ungdom och kroppslig skönhet i ett landskap, som med sin genomskinliga luft, sin vida himmel och strålände sol öfver strand och haf var särskildt ägnadt att förhöja ämnet och nästan gifva det hela en prägel af antik storslagenhet.

Oförtröttadt arbete och trägna studier ligga äfven till grund för detta verk. Hästar och människor äro tecknade och målade om och om igen, och den färdiga duken har föregåtts af en mångfald skisser, som helt visst skulle kunnat fylla den stora utställningslokals alla väggar.

Sju nakna män med kraftiga, genom träning väl utbildade kroppar drifva sina ädla gångare till ett uppfriskande bad i det öppna hafvet. För den, som skrifer dessa rader, äro männens ansikten lätt igenkännliga. Men det är icke porträtteringskonst artisten här velat framställa. Om dessa män och hästar kommit att likna dem han brukat som modeller, så har detta just icke varit hvad han åsyftat. Hvad han har velat har varit att dikta en hymn till förhärsligande af hälsa, kraft, lifsglädje och skönhet och samtidigt söka, så långt det tillgängliga materialet, duk och oljefärg, det medgäfvit, förverkliga sin länge närda önskan att få i en rikare sammansatt och på dekorativ verkan anlagd komposition framställa det nakna i monumental stil.

Huru han härvid lyckats, bör en hvar konstintresserad genom ett besök i Tattersall inför den högst ovanliga och i många afseenden intresseväckande taflan själf döma om.

G. S—TH.

DEN DANSKE MÅLAREN OSCAR MATTHIESENS "RYTTERBILLEDE", KOLOSSALMÅLNING I OLJA, FÖR NÄRVARANDE UTSTÄLLD I STOCKHOLMS TATTERSALL. JULIE LAURBERG FOTO.

“GAMLA FRIHERRINNAN“.

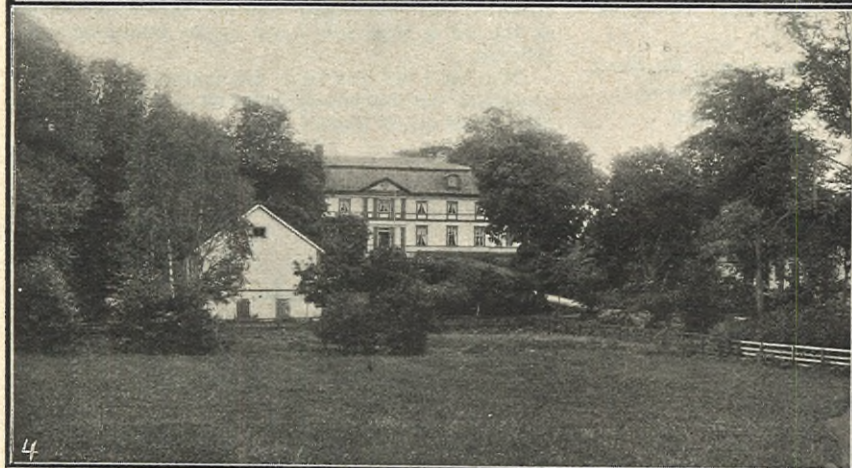
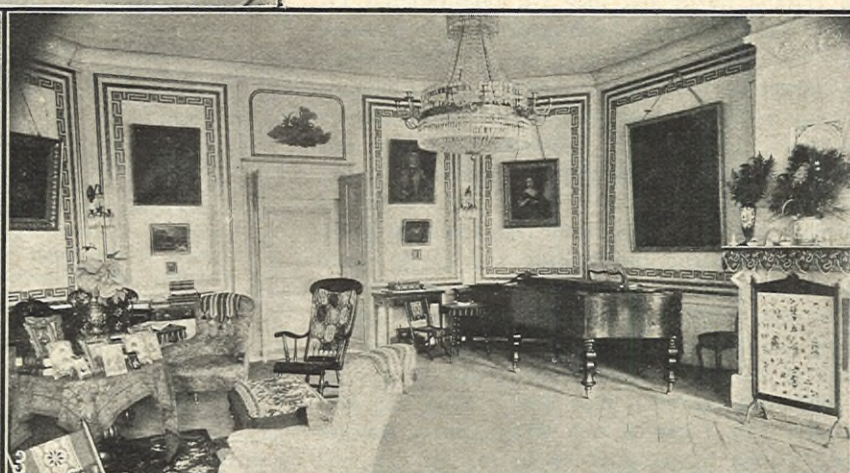
MER ÄN EN GÅNG höra vi ju den klagan upprepas, att “den gamla, goda tiden“ gått till ända och att nästan inga af dess representanter mera återstå för oss, sena tidens utjäktade barn, att blicka upp till, att delvis beundra och delvis förundra oss öfver. Men ännu torde det finnas här och hvar en liten stilla, skyddad vrå af världen, dit nutidens enerverande oro icke nått fram och där dess stormiga vågor sjunka till ro inför en karaktär så helgjuten och sann, så medveten om lifvets verkliga och höga uppgifter, att den kunnat gå sin väg fram nästan oberörd af en nutid, som lidelsefullt söker sig nya banor, alltjämt sättande nya kraf och skapande sig nya behof.

En sådan personlighet var friherrinnan Louise von Otter, född Leijonhufvud, som vid 87 års ålder afled i Grenna den 9 innev. september.

Det kan med skäl sägas, att hon var en typisk gren af den gamla stammen. Det var

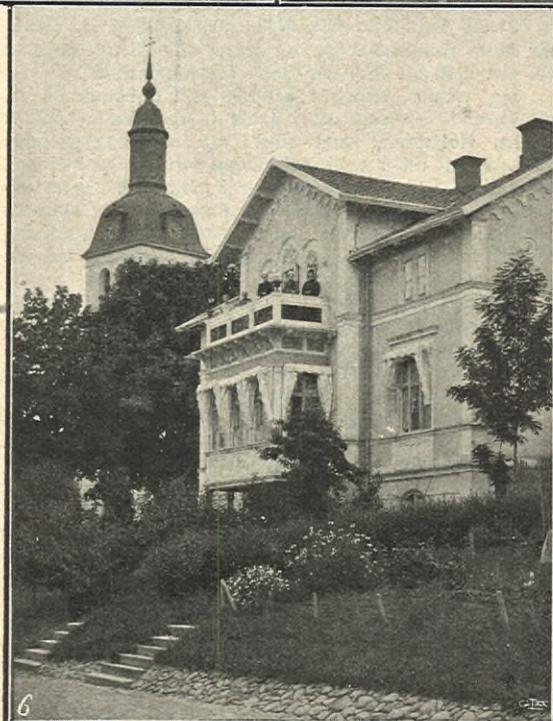
personligheter, som förstodo att i sig förena det mest aristokratiska väsen med det mest hjärte-goda, fina och kvinnliga sätt. Den lifliga och intelligenta Louise växte upp skiftesvis på föräldrarnas egendom Asa och skiftesvis hos morföräldrarna, major Freijtag och hans grefvinna, född Lewenhaupt, på Östanå. Hennes och syskonens uppfostran bestreds af “bonne amie“ på dåtidens föga tilltalande sätt med idel läxpluggning t. o. m. under landsvägsresorna fram och åter. Som ung kom hon såväl i farföräldrarnas som sitt eget hem i liflig beröring med den tidens litterära och musikaliska kretsar. I Tegnérskas biskopshuset var hon en ofta sedd gäst och personlig vän med Böttiger och hans fru m. fl., och i hennes gömmor funnos förvarade en mängd bref från flere framstående personer, däribland en betydlig samling bref och outgifna ungdomsalster af Johan Jolin, med hvilken hon stod i en mångårig korrespondens. Hans inflytande torde tillskrivas den poetiska ådra, som väcktes och vidmakthölls in i ålderdomen.

1. FRIHERRINNAN LOUISE VON OTTER, F. LEIJONHUFVUD. 2. ÖSTANÅ I JÖNKÖPINGS LÅN. 3. SALONGEN PÅ ÖSTANÅ 4. ÖSTANÅ

omöjligt att se denna raka, sirliga gamla dam med den ända in i ålderdomen lätta och graciösa gången, eller blicka in i de goda, kloka och intelligenta ögonen, utan att få en stark känsla af att stå inför en samlad kraft af sanning och värdighet, en vaken beslutsamhet på samma gång som en helgad ödmjukhet och fromhet. Oaktadt sin höga ålder och en allt mer öfverhandtagande sjuklighet, bibehöll hon också i oförminskad grad dessa sina rika själs-gåfvor, och utan att själf reflektera däröfver, utgjorde “gamla friherrinnan“ liksom en medelpunkt i det lilla samhälle, där hon de senare åren bodde.

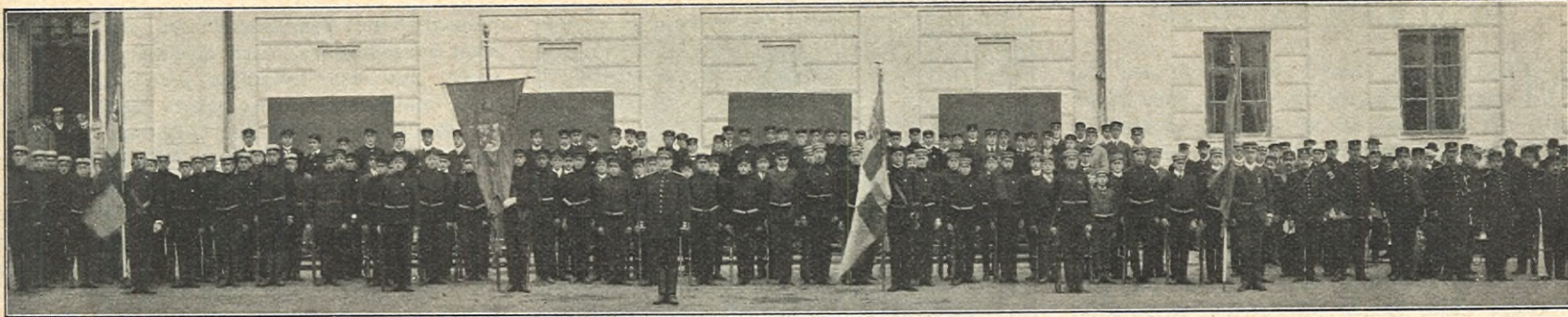
Beata Louise Augusta Leijonhufvud föddes den 2 april 1819 i Wexiö. Fadern, kammarherren baron Gustaf Leijonhufvud, var en sällsynt älskvärd man, som i sin ungdom deltagit i tyska kriget. Modern, frih. Sophie Leijonhufvud, född Freijtag, var en af dessa ädla

FRÅN PARKSIDAN. 5. PARKEN PÅ ÖSTANÅ. 6. FRIHERRINNAN VON OTTERS HEM I GRENNÅ. FOTO FÖR IDUN AF CALLA SUNDBECK, GRENNÅ.

År 1846 inträdde hon i ett mycket lyckligt äktenskap med dåvarande löjtnanten vid Smålands grenadierbataljon friherre Carl von Otter och flyttade med honom till hans fädernegård Holm i Korsberga socken, därifrån 1850 till Östanå, hvilken egendom hon bebodde, ända till dess hon, 1883 blifven änka, flyttade till sin villa i Grenna 1897.

På henne såsom husfru kan med skäl tillämpas Ordspråksbokens ord, att hon “icke ått sitt bröd i lättja“. Redan i den tidiga morgonstunden gjorde husmodern sin rund kring den stora gården, tittade in i väfsalen, där pigorna dunkade i de fyra, fem väfstolarna, gaf mejeriet, hönsen och ladugården ett öga samt afhandlade därpå de inre angelägenheterna med sin major domus “Jungfru Anna“, den efter mannens död otvifvelaktigt, näst friherrinnan själf, mest betydande personligheten på gården. Ovanligt flitig och sällsynt arbets-

DELTAGARNE I SKJUTTÄFLINGEN FÖR SKOLUNGDOM I JÖNKÖPING DEN 14 DENNES, HVARVID FÖLJANDE LÄROVERK VORO REPRESENTERADE: GÖTEBORGS LATIN OCH REAL, SKARA, HALMSTAD, VÄXJÖ, KALMAR SAMT JÖNKÖPING. HOFFOTOGRAF H. HOLM FOTO.

skicklig, förfärdigade hon en mängd de finaste handarbeten, som vid flere utställningar prisbelöntes. Under hennes makes mångåriga vistelse vid riksdagarna skötte hon med energi och kraft äfven gårdens yttre angelägenheter. Hon åtnjöt jämväl i samma grad som han sina tjänares och underhållandes kärlek och aktning. På Östanå hörde det icke till ovanligheten, att först döden skilde husbondefolk och tjänare åt. Få hafva såsom hon förstått innebörden af sentensen "noblesse oblige". — I hennes salong möttes statsrådet och bonden af samma vänliga intresse, och *människovärdet* var den enda måttstock, hon satte på sina gäster. Varmt och djupt religiös som hon var, bestod hennes religion ej blott i ord, utan i en lefvande kraft, en ärlig och sann gudsfuktan, som aldrig visste att dagtinga med hvad samvetet sade henne vara rätt. Måhända fick denna hennes utpräglade sannfärdighet i yngre dagar nästan ett spår af kärphet, säkert är dock att detta drag fullständigt försvann med åren. Och hon blef alltmer stor i kärlek och ödmjukhet. Hennes rika, varma hjärta stod öppet för all nöd, och mer än ett bedröfvadt sinne kom till henne för att finna deltagande, råd och förbön.

I sitt äktenskap hade hon sex barn, hvaraf fem öfverleva henne, nämligen söner: friherre Axel von Otter på Stora Hultrum och hofrättsrådet Erik Gyllensvaan samt döttrarna Fanny, f. d. föreståndarinna vid Röda Korsets sjuksköterskehem, Emma, gift med provinsialläkaren doktor H. Selldén i Hedemora, samt Elsa, afdelningssköterska på Maria sjukhus i Stockholm.

Förbi hennes kista, omgifven af granar från hennes älskade gamla Östanå, defilerade en lång rad af människor ur alla samhällsklasser. Tårifyllda ögon kastade en sista tacksam blick på det älskade, fridfulla gamla ansiktet, omramadt af de rika, grå lockarna; men huru djupt än saknaden kändes, fanns det dock säkert ingen, som icke ville uppfylla hennes sista hälsning till de frånvarande barnen: "När jag är död, skolen I bara tacka Gud!"

I hennes portfölj hittades följande "vishetsregler" afskrifna af hennes egen hand och hvilka i sanning kunna sägas hafva blifvit efterföljda af henne själf:

"Vill du lefva — lär att dö,
vill du älska — lär försaka,
vill du verka — bed och vaka,
vill du höra Herren till?
Säg då aldrig mer: "Jag vill".

FRU A. M. HOLMGREN VID RÖSTRÄTTSALLIANSENS MÖTE I KÖPENHAMN.

Till Redaktionen har ingått följande skrivelse, hvilken vi ansett lämpligt låta d:r Sandelin, mot hvilken den är riktad, omedelbart bemöta:

Undertecknade, som i egenskap af delegerade närvaro vid den internationella kvinnliga Rösträttsalliansens möte i Köpenhamn 6-11 aug., anhålla att få beriktiga en vilseledande uppgift, som förekommer i d:r Ellen Sandelins korrespondensartikel till Idun nr 34. Misstag af en korrespondent äro allt för vanliga och naturliga att i allmänhet tarfva rättelser, men då denna gång misstaget kan ställa den mest omfattande af alla svenska kvinnorörelser — rösträttsrörelsen — i en falsk dager, ha vi ansett oss böra beifra det.

Korrespondenten säger, att fru A. M. Holmgren, en af Sveriges sex delegerade, "framställt det svenska rösträttsarbetet som tillkommet under norskt inflytande och sålunda som ej fullt själfständigt." Något yttrande af detta slag fälldes ej af fru Holmgren. D:r Sandelins missuppfattning beror på den vikt hon lagt på ett af fru Holmgren i förbigående uttaladt tack till en norsk väninna för att denna ingifvit henne personligen mod och företagsamhet att hålla offentliga föredrag om kvinnans rösträtt. Fru Holmgren har med stor själfuppföring gjort så betydande och goda insatser i det svenska kvinnliga rösträttsarbetet, att äfven om man ej skulle anse tiden och platsen för framförandet af hennes personliga tacksamhet väl valda, så reduceras saken vid jämförelse till en obetydlighet.

Hvad vi vilja fastslå är, att det svenska rösträttsarbetet både planlagts och utförts af svenskor, och att det icke har annat gemensamt med Norges än med alla andra civiliserade länders: kvinnornas samhörighet i arbetet för en rättfärdig sak, samt att fru Holmgren i Köpenhamn ej yttrat något, som strider mot dessa fakta.

Gertrud Aælborg, Hilma Borelius, Frigga Carlberg,
Stockholm. Lund. Göteborg.

Jenny Wallerstedt, Anna Whitlock,
Linköping. Stockholm.

Doktor Ellen Sandelins svar lyder:

Herr Redaktör.

För att Ni satt mig i tillfälle att genomläsa och besvara ofvanstående skrivelse, innan den infördes i Idun, ber jag att få framföra mitt värdsamma tack.

I min andra korrespondensartikel till Idun om Internationella Rösträttsalliansens möte i Köpenhamn omnämner jag:

1) att fru A. M. Holmgren onsdagen den 8:de höll föredrag om den kommunala rösträtten i Sverige;

2) att hon berättade om sitt agitationsarbete i Sverige för kvinnans politiska rösträtt;

3) att hon från talarstolen frambar "till fru Qvam sin stora tacksamhet för att denna gifvit henne uppslag till och mod att företaga dessa agitationsresor". Jag uttalar vidare i artikeln mitt ogillande af, att ett yttrande — som det i punkt 3 återgifna — fälldes af fru Holmgren, samt säger att fru Holmgren hade gjort klokt uti att ej offentligen gifva uttryck åt sina personliga åsikter och känslor i detta fall. Detta påstående tillät jag mig *motivera* med, att det svenska rösträttsarbetet genom detta yttrande fick utseendet af att vara tillkommet under norskt inflytande och att ej vara fullt själfständigt.

Ur min *motivering* för mitt ogillande omdöme om fru H—s yttrande hafva de ärade undertecknarinnorna af ofvanstående skrivelse utan vidare och godtyckligt brutit ut en för deras ändamål lämplig mening och påstå helt obesväradt, att jag tillvitit fru Holmgren att hafva fällt dessa ord.

Undertecknarinnorna hafva åtagit sig den föga ärofulla uppgiften "att beriktiga en vilseledande uppgift", som aldrig blifvit lämnad.

Jag öfverlämnar åt rättsinniga läsare att afgöra, med hvilket namn ett sådant tillvägagångssätt bör stämpas, därigenom besparande mig själf obehaget af att göra det.

Emellertid hafva de ärade damerna ej blott konstaterat mitt "misstag", utan de hafva äfven varit nog välvilliga att förklara, hvar på min missuppfattning berodde. Den skulle enligt deras utsago bero på den vikt jag lade "på ett af fru Holmgren i förbigående uttaladt tack till en norsk väninna, för att denna in-

gifvit henne personligen mod och företagsamhet att hålla offentliga föredrag om kvinnans rösträtt".

Jag måste ovillkorligen afböda mig min tacksamhet för den stora älskvärdheten hos de svenska delegerade att själfva hafva bekräftat riktigheten af min uppgift, att fru Holmgren fällt det yttrande jag tillagt henne (se ofvan punkt 3).

Att jag lagt och lägger större vikt på att sådana yttranden ej offentligen fällas inför främmande publik af en svensk delegerad än skrifuelsens författarinnor, erkänner jag villigt, men det kanhända beror på olikhet i uppfattning af hvad fäderneslandet har rätt att fordra af oss synnerligast nu, sedan Sverige inför utlandets ögon är skjutet långt i bakgrunden i jämförelse med Norge, som alltid numera firas på vår bekostnad, och hvars delegerade begagna hvarje litet tillfälle att visa oss sin öfverlägsenhet.

Jag anser det fortfarande för olämpligt, för bevis på otillräcklig kärlek till fäderneslandet att som svensk delegerad fälla ett sådant yttrande inför en främmande, med våra förhållanden obekant och delvis osympatiskt stämd publik och press, ett yttrande, som har varit ägnadt att ställa det egna landet i skuggan af ett annat land — Norge.

Att fru A. M. Holmgren utfört ett synnerligen energiskt och framgångsrikt arbete för kvinnans politiska rösträtt, är jag den första att fullt ut och helt erkänna, men detta förhållande berättigar henne ej till att opåtaladt fälla ett yttrande, som det här anförda.

Att svenska rösträttsarbetet planlagts och utförts af svenskor, har väl ingen bestridit, åtminstone ej jag, så jag vet ej hvad som i min artikel framkallat denna sluttirad.

Man får i det hela taget den uppfattningen, då man genomläst den insända artikeln, att den tillkommit under trycket af: *ut aliquid fiat*.

Med utmärkt högaktning
Ellen Sandelin.

HELGE ÅKERHJELM.

HELT NYLIGEN har Sveriges press gjort en afsevärd förlust, i det en af dess bäste män såväl på hufvudets som hjärtats vägnar, redaktören för Gefleposten, friherre Carl Helge Åkerhielm af Margretelund, aflidit efter en långvarig sjukdom.

Helge Åkerhielm föddes 1861 i Riseberga församling af Kristianstads län, där hans fader var kyrkoherde. Efter att vid Lunds universitet ha aflagt kansliexamen, inträdde han 1890 på ämbetsmannabanan som amanuens i landtbruksstyrelsen och tjänstgjorde äfven kortare tider i andra ämbetsverk. Åkerhelms stora intresse för allmänna frågor, hans kritiska begåfning liksom hans hög drefvo honom emellertid öfver till publiciteten. Efter att hafva arbetat i Stockholms Dagblad från 1895, inträdde han i denna tidnings redaktion i december 1898.

"Inom pressen blef Helge Åkerhielm snart bemärkt," säger en minnestecknare, hvars ord

A. B. C.

Birger Jarls gatan 19 (Stureplan).

Allm. Telefon 95 76. Rikstelefon 104 01.

Specialaffär: Smör, Margarin, Ägg och Flott.

Absolut förstklassiga varor till normala priser.

Försök
och
döm!

vi tillåta oss här citera. "Hans säkra, träffande omdöme, hans goda kunskaper och omutliga hederskänsla gjorde honom högt värderad. Inom kamratkretsen voro förtroendet och vänskapen för den fine och hjärtegodde mannen i ständigt stigande. Man uppskattade hos honom det varma hjärtat och det ärliga mod, som aldrig visste hvad dagtingan hette.

Åren 1900—1901 pågick en stark rörelse för att höja pressens män och stärka deras ställning. I denna rörelse tog Helge Åkerhielm liflig del. Han var en af Svenska journalistföreningens stiftare och dess vice ordförande i Stockholmskretsen, så länge han var bosatt i hufvudstaden. Inom Svenska journalistföreningen såväl som inom Publicistklubben fick Åkerhielm mottaga talrika uppdrag som medlem af olika kommittéer. Publicistklubben kallade honom 1903 under en tillslutning, som knappast förut ägt rum, till sin ordförande, en utmärkelse, på hvilken han satte högt värde.

För knappast två år sedan lämnade frih. Åkerhielm Stockholms Dagblad för att öfveraga hufvudredaktörskapet för tidningen Geflestosten. Endast kort tid fick han verka på sin post. Den sjukdom, som nu kommit hans lefnads timglas att förrinna, bröt för tidigt hans bana.

Till sin politiska läggning var Helge Åkerhielm i bästa mening en konservativ man. Bland dem, som nu stå sörjande vid den öppna grafven, finnes mången äfven från andra politiska läger, ty Helge Åkerhielm var en personlighet, som motståndaren aldrig kunde neka sin aktning, sällan sin sympati.

Frid öfver minnet af den man, som alla måste skänka hedersbenämningen: en pressens gentleman."

NÅGOT OM ROSOR.

PÅ HÖSTEN, då alla trädgårdar börja lysa i de mest skiftande färger, stå också blommorna i sin rikaste färg för att liksom i skönhet säga sitt farväl åt den flyende sommarens dagar.

Rosorna, som en tid hvilat sig, blomma åter i rikt mått under början af september, fastän de kanske ej då nå sin största storlek. Men ändå äro de ju så välkomna, ty trots modets växlingar förblifva dock rosorna ständigt lika omtyckta.

Har man en täppa, om än aldrig så liten, borde rosen icke få saknas där. Hos vänner och bekanta har man nog sett olika sorter, som varit både tilltalande och vackra, men ofta har ingen reda på blommornas namn, och då står man där hjälplös, ifall man själf skulle vilja köpa dylika. Nu på hösten vill man kanske på många håll rekvisitera hem rosor för att under vintern få dem jordstånna och färdiga till våren. Man kan ju visserligen taga hem dem på våren och då plantera ut dem, men då är oftast en sådan brådska i handelsträdgårdarna och en sådan efterfrågan, att man kanske ej får de sorter, som man önskar.

Af de nyare och bästa sorter, som dels kunna fås låga, dels på stam, ha vi först bland remontantrosorna: *Baron Bonstetten*, svart karmosin och väluktande, *Mad. Charles Meurice*, sammets svart och väluktande, *Baronne de Rothschild*, ljus rosa, men utan doft, *Captain Christy*, ljus köttfärgad, *Merveille de Lyon*, liknar *Baronne de Rothschild* och är ljus rosa, *Eugen Fürst*, sammetskarmin, härlig doft, *Fisher Holmes*, skarlakansröd, med god doft, *Mad. E. Verdier*, ljus köttfärgad, *Mrs R. G. Sharman Cranford*, nejlikerosa, mörkare inåt, *Frau Karl Druschki*, rent hvit, mycket vacker.

Bland térosorna och téhybriderna märkas: *La France*, välkänd rosa, något silfveraktig, *Belle Siebrecht*, rosa, stor och med långa stjälkar, *Caroline Testout*, rosa, liknar *la France*, men är mera hållbar, *Catherine Mermel*, köttfärgad rosa, vacker form, *Mad. Jules Grolez*, kinesiskt rosa, blommor rikt och har ovanligt vacker form, *Viscountess Folkstone*, ljus rosa, *Gloire de Dijon*, välkänd, laxgul, *Bouquet d'or*, mörkare än *Gloire de Dijon*, *Marechal Niel*, stor och guldgul, *Perle des Jardins*, gul, mer upprättstående och kraftigare stjälkar än *Marechal Niel*, *Golden Gate*, crème rosa, *Kaiserin Augusta Victoria*, grönhvitt, *The Bride* rent hvit.

Térosorna och téhybriderna hafva härligare doft och än mer fina och diskreta färger än remontantrosorna och blomma rikt hela sommaren, fastän de anses vara mer ömtåliga än dessa. Erhålla de ett skyddadt och varmt

läge och en lätt jord, kunna de dock trifvas bra. Det är fördelaktigast att utplantera rosorna med klump, ty man är då säkrare att de skola gå. För stark vattning dagligen är ej nyttigt att ge dem, ty jorden blir då sur och klabbig och rötterna blifva därigenom förstörda. För att hindra en för stark uttorkning af jorden, täckes denna under första tiden med något gammal gödsel eller löf, grenarna med granris. Under sommarens lopp tillses att vildskott bortskäras; dessa uppkomma nedanför förädlingsstället, likaledes bör man borttaga utblommade rosor, som onödigtvis suga näring ur plantan.

På hösten, då termometern visar ett par grader under fryspunkten, är tiden inne att tänka på täckning, hvilken skall verkställas under klart och torrt väder. Till täckningen erfordras sand eller kolstybb, packadt enris, bok eller ekblad samt öfverst granris. Stamosorna nedböjas och fästas med en klyka och själfva stammen täckes med granris. På somliga håll täckes ej fullständigt genast, utan blott med strö eller barr, som sedan efter inträdd fuktighet och större kyla ombytes med torrt, och så förses hvarje ros med en hatt af tjärpapp, öfver hvilken det ytterligare täckes under stränga barvintrar. På våren sker aftäckningen gradvis under fuktigt väder, så att granriset lämnas till sist. I midten af maj beskåras rosorna. Alla torra kvistar tagas bort och de friska skåras ned till 3 å 4 ögon. Gödsling verkställs äfven vid denna tid, och kan man lämpligen härtill använda gammal kogödsel eller bänkgödsel, som väl nedgräfvets tillika med något kalk och kali.

Det är dock ej nog att veta, hur och när rosor skola planteras, de behöfva äfven skötas för påkommande sjukdomar och skadliga insekter. Vi ha då först mjöldaggen, som först visar sig som ett tunt hvitt flor öfver bladen, men sedan alldeles förkrymper dem. Då denna sjukdom uppträder ute, är det mycket svårt att hindra dess spridning, hvarför det är bäst att bortplocka de angripna bladen, äfven kan man strö med svafvelblom, men man riskerar då, att de andra bladen bli fula. En daglig sprutning med vatten kan dock ej skada. Rosten är äfven den svår, och böra bladen, som äro angripna, bortplockas; äfvenså kunna de besprutas med en lösning af kopparvitriol, ett hekto till 20 liter vatten. För spinn, en liten insekt, som lefver på baksidan af bladen och sedan helt kan förstöra dessa, användes 15 gr. kejsargrönt till 25 liter vatten och något kvassia. Till slut ha vi de gröna bladlössen, för hvilkas utrotande man sprutar med en blandning af 18 liter vatten, $\frac{1}{4}$ kilo såpa, 1 liter fotogen och 2 hekto kvassia; likaledes kan man använda tobaksvatten och såpa. S.

ÖDESBUDE. SKISS AF ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

DET FANNS ingen annan plats för henne än ute i den långa korridoren med sina höga fönster på ena sidan och sina slutna, nummerade dörrar på den andra. De båda salarna voro icke rymliga nog för tillströmningen af patienter. Hit kommo de med nöd och sorg, lycka och förhoppningar. Här hälsades lifvet välkommet med jublande glädje eller möttes med suckan och kvidan. Nyföddas späda skrik aflöste mödrarnas stönande i det ögonblick, då den kanske närstående döden tassat bort utan rof.

Hon, som låg ute i korridoren, var mycket ung och så klen, att hennes darrande armar knappt orkade höja sig en tum från täcket. Ögonen höll hon oftast slutna, men när de öppnades, gällde deras första blick barnet, och de fylldes af tårar, fast munnen log svagt och trött och hennes matta stämma jollrade ömma ord till den lille varelsen, hvilken bäddats i sin egen säng.

Sköterskorna voro mycket måna om henne, och föreståndarinnan ägnade henne alltid en stund. Ja, här hade både hon och den lilla det rätt godt, men hur skulle det bli sedan?

Hon låg vaken och grubblade under de månlysa, ljumma vårnätterna. Hon tyckte själf, att hon aldrig sof, ty aldrig kände hon sig uthvilad. Ögonlocken voro tunga och hufvudet värkte, som ömmade de plågsamma tankarna. De långa, mörka flätorna omramade ett blekt, täckt ansikte med en röd, varm mun, halföppen som en blomma mot solen. Den munnen berättade utan ord om en het sommarsaga, om kyssar och löften, vacklande

Hylins Boro-Lanolintvål

och

Hylins Victoriatvål

äro dryga, milda, välgörande och dock billiga.

mod och lifvets fagraste tro. De vackra unga läpparna ville icke vissna, icke slutas i resignation.

Ensam låg hon här, som hade hon icke ägt någon anförvant eller vän. Hvarken bref eller bud kom till henne. Till de andra patienterna kommo deltagande och lyckönskande släktingar. De nyfödda småtingarna betraktades med intresserade blickar och fingo jollrande smekningar. Hon hörde det, och bittra tårar droppade ned för hennes smala kinder. Ingen, ingen hade behöft vara vänlig mot henne, bara de varit det mot barnet. Det var kanske syndigt det också, att hon höll så mycket af sitt barn? Men hon rådde inte för det, rådde inte riktigt för att hon råkat i olycka heller. Det var sommar och glädje och vackra drömmar, det var heta böner och lockande löften och en famn... Aldrig förr hade någon tagit henne i sin famn och smekt hennes hår. Hon var den äldsta af nio syskon, och hon skulle vara förstädig, lära sig arbeta, så att hon blefve duglig till något, när hon komme ut. I fjol somras kom hon ut från det enkla, stränga hemmet, kom till en fabriksstad och fick ungdomsbekanta, som togo lifvet lätt. De lärde henne sin konst, och vid aderton år är det inte svårt att dragas med i leken. Hennes historia var tusens, men för henne var den endast hennes och så förfärligt sorglig.

Hennes lilla oskyldiga barn, som sof så tryggt i sin bädd med de små, små händerna knäppta samman, skulle en dag kallas "oäkta", stötas bort och hånas. Det skulle inte hjälpa det, att det intet ondt gjort, ty det var födt af ondo.

Den arma unga modern vändades vid dessa tankar, och hjärtat slog häftigt och ångestfullt. När doktorn och syster gingo aftonrond och stannade hos Elna Persson, hviskade de ofta till hvarandra, och sedan kom syster till Elna för att taga godnatt. Hennes vänliga leende och varma tonfall gjorde Elna så godt. Hon ville så gärna ha förtrott syster all sin oro och alla sina bekymmer, men syster var ändå en fin fröken och kanske hon skulle uttala en hård dom.

Det var bäst att sluta allt samman inom sig, bäst också att inte grubbla, bara njuta af dessa få dagars frist. Å, hvarför kunde hon inte få vara i fred för aggande sorg, hon hade ju inte handlat mer orätt än många andra. Här kom nästan dagligen in någon ogift kvinna, som skulle föda ett barn och sedan gå ut igen till kampen för tillvaron. Hon hade hört dessa mödrar skratta, kalla sitt barn "en besvärlig unge", sett dem knycka på nacken och göra miner bakom sköterskans rygg, och hon hade önskat, att hon kunnat vara som en af dem.

Hennes lilla barn skulle döpas här bland alla de andra, och det var en lisa för Elna att tänka ut ett vacket namn åt gossen. Sin fars namn skulle han icke få; han hade ju för resten ingen far, som ville kännas vid honom.

"Reflex",

bästa putsmedel för alla metaller. Besparar tid och pengar. Gör, utan arbete, metallens yta fullkomligt ren, hvarigenom en djup och varaktig glans erhålles. Försäljes i dekorerade bleckburkar à 200 gr. till 25 öre pr burk hos hrr handlande.

TEKN. FABRIKEN GÖTA, Stockholm 4.

Rikstel. 68 74. Allm. 138 39.

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant.

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm
och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks 99 26. Allm. 93 51.

Hon ville ge honom ett mäktigt namn, ett som furstar och höge herrar burit.

Så snart hon orkade plockade hon varsamt, med smekande händer, fram ur den gamla storrosiga nattsäcken diverse småkläder, som hon sytt i smyg under vakna nätter. Hon bredde ut dem öfver sängen och hviskade nästan ohörbart till den lille:

“Du skall allt bli fin, du, min lille prins. Här har du den lilla skjortan, du skall döpas i, och här är tröjan med broderi på. Mantel af hvitaste boullmsflanell får du, så ser det ut som kristningsklädning, och du skall lofva mor att inte gråta, fast du är alldeles ensam bland främlingar. Jag är ju så ynkelig, jag min stackare, att jag inte kan bära dig.”

När Elna blef något starkare, fick hon ett visst, nästan spändt intresse för sin omgivning. Hon jämförde sitt öde med de andras, och hon lyssnade med de djupa ögonen mörka af tankar till den vänliga sköterskans berättelser om patienterna. Det var egentligen med nattvakten hon talade; om dagarna var Elna skygg, ljusrädd, tycktes det. De enda stunder hon föreföll lugn och nöjd var, när hon fick taga barnet till sig, och det hände, att hon somnade med det lilla dunmjuka hufvudet vid sitt bröst.

Sköterskan nåndes icke alltid taga gossen ifrån henne, men en gång ansåg hon det vara sin skyldighet, då vaknade Elna genast och brast i våldsamt gråt.

“Hvarför fick jag icke behålla honom,” frågade hon ångestfullt, “hvarför tog ni honom ifrån mig?”

“Elna sof.”

Den unga kvinnan sjönk tyst tillbaka mot kuddarna. Ja, hon hade somnat och drömt så ljusst om en stor, grön äng, där hon och gossen lekte med hvita fjärilar och brokiga blommor. Men nu skulle hon icke drömma mera. Hon skulle nypa sig i armen för att hålla sig vaken, när barnet låg hos henne. Den lyckan att få ha det, skulle hon snart mista. Hon visste ju redan, att hon måste lämna sin älsking ifrån sig, så fort hon skrivits ut.

Han skulle komma som fosterbarn till någon gumma på landet, och veckor och månader skulle kanske gå utan att hon fick se honom. Hans små lemmar skulle skötas af sträfva händer och ingen skulle bry sig om hans joller. Skulle han manne lära sig att säga mamma? Icke blefve det sin mor han då ropade på!

När sköterskan lindade barnet, följde Elna intresserad hvarje hennes rörelse.

“Det är en liten duktig pojke, det här,” sade hon en kväll gladt, “hvem vet, han kanske blir något stort med tiden. Se, så han tittar! Jo, jo, du, man ser långt in i framtiden tror jag.”

“Där har han inte mycket att se.”

“Säg inte det, Elna. Underligare ting än så har hänt. Pysen kan bli en berömd man.”

Elna log. Det var som om den snälla flickan i den ljusblå bomullsklädningen och det hvita förklädet varit en god fé, hvilken berättade den vackraste saga för henne — eller kanske det inte var en saga, kanske det kunde gå som hon förespådde! Han var ju så vacker och välskapad, hennes lille gosse. Någon förmögen, barnlös familj toge honom måhända som eget barn.

“Som eget barn!” — Elnas leende bleknade bort. Då miste hon honom ju i alla fall, och han skulle endast ha bittra anklagelser emot den, som födt honom utan rätt till namn och släkt. Elnas törst efter kärlek och ömhet var starkare än någonsin nu, när hon blifvit mor, och hon sade sig, att intet offer skulle varit för stort, om hon genom det kunde få behålla gossen, se honom växa upp, vårda honom. De två skulle bli liksom en liten solig vrå i den stora, mörka världen. De två! — Ack, om hon bara finge något arbete, som icke tvang henne utomhus. Hon kunde sy linnesöm och finge väl skaffa sig symaskin på afbetalning. Och så var det hyran; hon kunde inte dela rum med en annan, när hon hade barnet. — Och veden! Gossen fick inte frysa. Å, en krypande förnimmelse af mattighet smög sig plötsligt genom hennes leder, och hon hackade tänderna i en nervös frosskakning. Hon förmådde så föga — som ett öfversträngt barn hade hon börjat att “stå på egna fötter”, och nu var hon bruten i förtid.

“Tänk, hvad det kan gå underligt till ändå,” inföll sköterskan, just när hon lade gossen till Elna. “I går dog här en liten gosse. Hans föräldrar ha varit gifta i tolf år och långtat så efter barn, och när de äntligen fingo ett, dog det efter ett par dagar.”

“Äro de förmögna?”

“Det tror jag det. Har stor bondgård. Pysen får ekkista och allting.”

“Modern sörjer väl mycket?”

“Ja, hon ser själf ut som en död, men hon hvarken gråter eller beklagar sig. Hon sade bara, när de svepte gossen: ‘Nu är sorgen mig kärare än glädjen, för sorgen är mitt döda hopp, det vackraste jag haft.’”

När Elna blef ensam, undrade hon, om inte det rika bondfolket kunde fästa sig vid hennes son. Där skulle han kanske få det godt. De hade ju väntat i tolf långa år på ett barn. Hon föreställde sig, hur den sörjande modern tacksamt skulle trycka den lille intill sig, kyssa hans små händer och det silkeslena håret, men knappt hade Elna tänkt den tanken ut, förrän en ny vildt stormade in på henne och tog henne fången.

(Forts.)

ERIK-JANSARNE. EN KULTURBILD AF CHICOT.

(Forts. och slut från föreg. nr.)

SEDAN EMIGRANTERNA ordnat här åt sig på bästa sätt och tagit fram matskrinen, där de ännu hade godt om proviant, i synnerhet af de ypperliga getostarna, gjorde värden ett tecken åt Lars Jonsson att följa sig.

De gingo ned för trapporna och stego in i andra våningen, där värden hade sin privata bostad. Möbleringen var enkel, men anständig en välbärgad familj. I salen inträdde snart ett äldre, allvarsamt klädd fruntimmer, hvilket värden presenterade som sin hustru. Det var först därigenom som Lars fick reda på, att den välvillige mannen hette Westerdahl.

En svensk husmanskostmiddag dukades nu fram, hvar på serverades kaffe, vid hvilket egentligen konversationen började. Det tycktes som om de bägge männen först velat observera hvarandra.

“Nå”, började värden så lågmäldt, som om det gällt en sammagaddning, “hvart ämna ni er nu egentligen?”

“Joo”, dundrade Lars med sin höga ton, “vi hade just som först tänkt oss till ett ställe, som heter Bishopshill.”

“Hvad för något, Bishopshill?” afbröt värden lifigare än förr. “Ni är då Erik-Jansare?”

“Ja, så står det till,” bekräftade Lars skarpt.

“Så bedröfligt!”

“Hvarför är det så bedröfligt? Tvärtom, tror jag, att just vi äro Herrans utvalda framför några andra,” förklarade bryskt den gamle fanatikern.

Herr Westerdahl blinkade ödmjukt med ögonlocken. “Det var visst icke min mening att uttrycka något beklagande i den meningen. Nej, nej. Jag ville bara underrätta er om, hvad ni inte kan veta ännu, och det är att Erik Jansson har blifvit skjuten — —”

“Skjuten? Åh, åh, hvad säger ni,” afbröt Lars, men icke häftigt och icke med något uttryck af förtviflan heller.

Fabrikörens stilla ton hade vid detta meddelande sänkt sig till en medlidsam hviskning för att göra det så litet drabbande som möjligt. Så mycket mera förvånad blef han därför, då slaget icke tycktes bekomma den styfve bonden så särdeles djupt.

Han kompletterade därför den sorgliga underrättelsen med att omtala, hurusom en från samfundet af-fallen Erik-Jansare sökt förmå sin hustru att följa sig, då han lämnade Bishopshill. Men hon vägrade och understöddes i sin vägran af Erik Jansson. Mannen blef ursinnig häröfver och det gick till rättegång. Inför domstolen nedsköt så mannen Erik Jansson nu förliden 30 maj. Det hade stått mycket om det där i tidningarna de senaste dagarna.

Lars hade under detta sorgliga meddelande sett alltmer fundersam ut. Men någon egentlig sorg kunde man icke läsa i hans kraftiga ansikte. Han iakttog länge en begrundande tystnad, men så yttrade han lik-som mera för sig själf: “Så att Erik Jansson fått sluta. Nå, då har jag åtminstone fått ett tecken, som ingen kan misstaga sig på, äfven inte en aldrig så otrogen.”

“Ett tecken? Hvad menas med det?” sporde fabri-kören förvånad.

Och nu berättade Lars om sin bön, och som han trodde äfven om sin bönhörelse, om tecknet, som han fått från ofvan och som yttrade sig i, att ett isberg kom i skeppets väg och satte stopp för färden.

Fabrikören lyssnade till denna bekännelse med ett intryck af nästan fasa. Aldrig skulle han, en ödmjuk metodist, ha vågat vända sig till försynen med be-gäran af ett under! De måtte allt vara ena djärfva andar, dessa Erik-Jansare.

Emellertid, för att icke stöta sin gäst, anmärkte han efter dennes relaterande af kapten Grönqvists in-vändningar: “Ja, men jag tror, att mordet på Erik Jansson är ett säkrare tecken, det säkraste tecken af alla.”

“Ja, det är nog så,” medgaf Jonsson och tillade: “nu är det också säkert, att ingen af ungfolket vill fara dit och att vi återvända hem allesammans.”

“Ja, det är nog det klokaste. Jag känner litet till de där Erik-Jansarne vid Bishopshill. Och får jag säga min mening, så skulle jag inte vilja råda någon att sluta sig till dem. Jag var där för en tid sedan, emedan jag ämnade sälja möbler åt dem. Jag föreställde mig, att de skulle behöfva sådana i nybygget. Men de gjorde inte med några möbler, de stackarne. Nej, så långt hade de inte kommit. Där rådde bara det blekaste elände. De bodde i jordkulor, grädda i buskarna, så där 25 à 30 fot långa och 18 fot på bredden. Det enda lilla fönstret satt på ingångsdör-ren. På långsidorna voro två till tre britsar, som tjänade 40—50 personer till liggplatser. Det var klart, att där rådde sjukdom och nöd i högsta grad.”

“Hå hå, tocket elände,” mumlade gubben Lars med knäppta händer.

“Ja, ni må väl så säga. Jag har sett mycken usel-het här i Amerika, men maken har jag aldrig skådat. Ingen läkare fanns där och intet apotek. Och inte hade de några grannar, som kunde hjälpa dem. Till närmaste kvarn var icke mindre än 28 eng. mil. På dåliga handkvarnar måste de krossa majsen till ett groft mjöl, som tog 10 à 12 timmar att koka hop ett slags gröt af åt de hungrande,” slöt fabrikören sin osmin-kade skildring.

Lars Jonssons sträfva drag ljusnade allt mera under denna berättelse. Hans hårda bondhjärta kände intet medlidande. Den Erik-Jansiska fariseismen var icke i stånd att uppmjuka känslorna. Gubben erfor fastmer en viss tillfredsställelse öfver att finna sina värsta farhågor öfverträffade.

“Det ante * mig hela tiden,” utropade han. “Jag hade just som en känsla af, att det var någe på tok med hela den där kolonin, di kallar. Det där om grö-ten ska nog ta ungfolket, så jag får dem med mig hem. Hör på, jag tänkte vi skulle gå tillbaka med samma fartyg vi kom i, men det skulle segla på andra turer. Kan inte fabrikören, som känner till ordningarna här, hjälpa oss i väg, så vi kommer hem så fort och billigt som möjligt?”

“Jo, det tänker jag går för sig. Jag känner en mäkklare af min församling, som kan ordna den saken. Jag ska besöka honom i morgon bittida, så kanske han skaffar lägenhet med detsamma.”

* Anade.

Lagermans flytande putspomada B O N A M I.

Lars Jonsson gick därpå upp till sina följeslagare och höll för dem en lång predikan, däri han omtalade profetens död och det olyckliga tillståndet i Bishopshill. Sedan värdade han till deras sunda förnuft att resa hem igen, under framhållande att han själf åtminstone skulle göra det. Församlingen fogade sig, som vanligt i sådana kretsar, med acklamation efter ledarens vilja.

Herr Westerdahl höll sitt ord och betackades för sin oegennyttiga hjälp. Så att redan aftonen därpå voro helsingarna ordentligt instufvade på ett fraktskepp, som öfverförde dem till Liverpool. Därifrån gick färden snabbt öfver Hull och Göteborg, så att de voro hemma igen i augusti.

Ingen i Forssa undrade öfver deras plötsliga åkomst, då man i tidningarna fick läsa om Erik Janssons död. Det ansågs som en "Guds lycka", att de kommit från äfventyret.

Lars Jonsson och de äldre bönderna hade, i anseende till ovissheten med resans mål, sålt sina hemman på villkor, att köpet skulle få återgå om ett år, därest säljaren så fann för godt, hvaraden de utan besvär åter tillträdde sin egendom utan vidare uppoffring. De förlorade nog ändå genom att gå miste om årets skörd och så omkostnaderna för resan.

Lars förblef i den lyckliga öfvertygelsen, att han var syndfri och att försynen alldeles särskildt vakade öfver hans öden. Han fann det senare så mycket mer, under det han noga följde tilldragelserna därborta i Bishopshill.

Där gick det dock att börja med efter Erik Janssons död rätt bra framåt. Landsträcker inköptes, boningshus af trä och tegel, kyrka och kvarnar uppfördes. Helsingarne, af gammalt vana att odla lin, fingo därpå allt rikare skördar därute, väfstolarnes slammer hördes dag och natt. Unga och gamla, män som kvinnor arbetade flitigt som bin. Också såg allt lofvande ut. Men efter tre år kom all makt i händerna på de 7 föreståndarne, hvilka herrar regerade med enväldsmakt, spekulerade i stor skala med koloniens medel, anlade en stad, kallad Gefse, hvilket namn sedermera rådbråkades till "Julia", och byggde det ena luftsloppet större än det andra. De beklagansvärda Erik-Jansarne brandskattades obarmhärtigt af dessa oförsynta "pelare" i församlingen. 1860 uppskattades koloniens tillgångar till 846,270 dollars och skulderna till 75,644 dollars (de senare voro dock 118,403 dollars). För gåldandet af dessa skulder tvingades kolonisterna, mellan hvilka egendomen under tiden fördelats, att betala den nästa summan af 672,910 dollars (nära 2 1/2 millioner kronor). Den efter 5 års rättgång fällda domen, som satte kronan på föreståndarnes tyranniska styrelse, innebär en varning mot bildandet af kommunistiska läsaesamfund.

Koloniens andliga tillstånd blef likaledes i högsta grad bedröfligt och förbättrades ej därmed, att man tog

sin tillflykt till celibatet. Sedan så "shakers", adventister och andra sekter utfört sitt nedbrytande arbete, voro hos allt för många kolonister både den religiösa tron och den religiösa känslan försvunna. De flesta af Erik-Jansarnes atkomlingar i Amerika torde i vår tid stå utom all kyrklig förbindelse.

Lars Jonsson följde allt detta med hemlig tillfredsställelse. Det kunde ingen taga ur honom, att ju icke "Guds finger" afhållit honom från att begifva sig till Bishopshill, och han talade ända till det sista med förkärlek därom. Men de yngre af Erik-Jansarne blefvo allt svagare i tron, och efter Lars Janssons död bortdunstade Erik-Jansismen alldeles, och sedan länge finnes af denna en gång så lifliga rörelse icke det ringaste spår ens i Forssa.

TEATER OCH MUSIK.

»EN IDEALISK ÄKTA MAN»

DEN TILLBEDDE, bespottade och föraktade samt efter döden kanoniserade Oscar Wilde har aldrig varit populärare än nu. Hans böcker lysa på Europas alla boklädsdiskar och hans teaterstycken spelas på ett flertal af kontinentens scener. Hans litterära konst upplefver med ett ord en "indiansommar" med högt barometerstånd, som förefaller att bli långvarigt.

Wildes nu å Svenska teatern uppförda skådespel med ofvanstående titel kan ej räknas till hans allra bästa ingifvelser, men är dock tillräckligt intressant, tillräckligt elakt och kvickt för att bereda en glad njutning.

Intrigen, efter kända franska mönster, skildrar kampen mellan en ondskefull kvinna och en framstående politiker, hvars förflutna lif fläckas af en vanhederlig handling, som hon hotar att afslöja, för den händelse han nekar henne sitt bistånd i en svindelaffär. En vän till politikern råkar emellertid af en tillfällighet göra hennes onda anslag om intet och gifva honom tillbaka åt ett lyckligt familjelif och en lysande ämbetsyssla. Kring denna handling, som på sina ställen är mycket teatralisk, snor sig ett nät af uddiga repliker, hvilka företrädesvis gå ut öfver London-societeten, som Wilde aldrig tröttnade på att bearbeta med sitt fina gissel.

På ett konstnärligt återgifvande af skådespelet hade artisterna synbarligen nedlagt mycket arbete. Bäst var hr Svennberg som resonören och dandyn Goring, en ypperlig engelsk typ, som på ett raffinerat älskvärdt sätt sade elakheter och paradoxer. Hr Byström, den lysande politikern, tedde sig stundom något trög och passiv, men scenerna med hustrun, som spelades temperamentsfullt af frkn Lindstedt, gaf han varmt och med lämplig behärskning.

Fru Personnes framställning af den listiga och hänsynslösa mrs Cheveley led af för stark färglägg-

Förlängningsbårder,

dubbelväfda, som förlänga kjolen och äfven utgöra skoning och kantband, äro oundärliga vid reparation af kjolar och underkjolar.

Finnes i alla färger.

Bredd 3 cm.	3 1/2 cm.	4 1/2 cm.
50 öre.	55 öre.	65 öre.
5 1/2 cm.	7 1/2 cm.	10 cm.
81 öre.	kr. 1:05	kr. 1:25.

Erhålles endast i "Trilby"

Buttericks Mönsteraffär,
Drottninggatan 72.

Till landsorten mot postförskott.

ning, men gjorde dock här och hvar en viss effekt och hr Personnes gubbt typ var roande utan att ge något nytt från artistens sida.

Intresset hos premiärpubliken var ej af den art, att det befäste styckets framgång under månader, men det får kanske räknas sin lifslängd i veckor, och det är vackert så.

ÖSTERMALMSTEATERN lefver fortfarande i Frans Hedbergs tecken. Det är nu det gamla hedervärda folklustspelet "Rospiggarna", försedt med nya, vackra dekorationer af Carl Grabow, som seglar öfver tilljorna. Med förtjänster och fel rättvist vägda mot hvarandra äger den dramatiska folkföreläsningen från vår skärgård ännu så pass friskhet och färg, att den kan intressera en ej alltför fordringsfull publik.

Utförandet var på det hela taget bra och särskildt förtjänar gardistens Hultings framställare hr Ivar Nilsson ett ampelt erkännande för ett realistiskt och komiskt saftfullt spel. De larmande folkscenerna — det förekommer ungefär ett slagsmål i hvarje akt — gäfvos likaledes illusoriskt.

Premiärens galleripublik kvitterade också med energiska applåder.

DAMERNAS MUSIKBLAD har i dagarna med dubbelhäftet 11—12 utsändt sitt första nummer för senare halfåret. Häftet, som är ägnadt åt svensk musik, innehåller bland annat, i anslutning till Gesundatäflingen, en mängd Dalalåtar, upptecknade af O. Gudmundsson och på ett utmärkt sätt arrangerade af Patrik Vretblad, samt några "Härgaminnen", gamla polskor från södra Hälsingland, upptecknade af en musikvän. Aug. Södermans föga kända "Per Gynt" (sopransolo, kör och piano), en "Valse melancolique" af Ivar Hallström och "I skymningen" af Hugo Sedström ingå vidare i häftet.

KÖKSALMANACK.

Redigerad af ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 23—29 SEPT. 1906.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff af svinfilet med potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te med hafrekäx. Middag: Juliennesoppa; kronärtskockor med rödt smör; stekta raphöns med salader och brynt potatis; mörtaarta med vaniljsås.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; plättar med sylt; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Köttjärpe med stufvade turska bönor; blåbärskompott med grädde.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bröckorff med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Jordärtskockspuré med rostad bröd; sik, stekt med gräddsås samt potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; sill i nattrock med potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grytstek med legymer; helkoka äpplen med grädde.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppvärmd stek med makaroner och ansjovis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Soppa på brysselkål; tunna pannkakor med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; patentbiff; mjölk; kaffe eller te. Middag: Stekt fläsk med bruna bönor; äppelsoppa.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; strömmingslåda med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Fläskkorff med rotmos; majsenakräm med mjölk.

RECEPT:

Juliennesoppa (f. 6 pers.). 2 små morötter, 1 palsternacka, 1/2 selleri, 1 liten purjolök, 1 litet salads-hufvud, 2 msk. smör (40 gr.), 1 tsk. socker, 1 lit. stark, klar buljong, salt, cayennepeppar.
Beredning: Rotsakerna skålas, skrapas och skäras i mycket fina strim-

lor, saladshufvudet sköljes och skäres likaledes i strimlor. Rotsakerna brynas väl i smöret och sockras, buljongen tillsättes, saladen illäggas och soppan får koka omkr. 1/2 tim., hvarefter den afsmakas och serveras mycket varm.

Stekta raphöns (f. 6 pers.). 4 unga raphöns, 1 hg. späck, 4 msk. smör (80 gr.), 2 tsk. salt.
Sås: Smöret i hvilket fåglarna brynts, 2 msk. mjöl, 1 1/2 lit. buljong, 2 del. tjock grädde, 1 msk. madeira, 2 tsk. citronsalt.

Beredning: Unga raphöns hafva gula ben, de äldre antaga en rödaktig färg. Fåglarna flås, tagas ur, sköljas hastigt och torkas väl inuti med en kötthandduk. De uppsätts och bröstet beläggas med tunna späckskifvor. Smöret brynes i en stekgryta, fåglarna läggas och brynas vackert på alla sidor, hvarefter de upptagas och saltas. Smöret, i hvilket fåglarna brynts, fräses med mjölet, buljongen och grädden tillsätts, och såsen får ett godt uppkok. Fåglarna nedläggas i säsen och få sakta steka 3/4—1 tim. Raphönsen klyfväs, hopläggas åter och uppläggas på ett varmt serveringsfat samt garneras med brynt potatis, salad eller persilja. Säsen silas och skummas, spådes med grädde eller buljong, om så behöfves. Den afsmakas med vinet och citronsalten samt kryddor.

Mörtaarta (f. 6 pers.). 100 gr. sötmandel, 210 gr. smör, 100 gr. strösocker, 1 ägg, 200 gr. hvetemjöl, 2 kpk. äppelmos.
Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Mandeln skållas och drives genom mandelkvarn. Smöret tvättas väl och röres, tills det blir hvitt och pösigt, hvarefter sockret, mandeln, äggulan och det siktade mjölet nedrörs. Sist nedskäres den till hårdt skum slagna äggwhitan och degen ställes att stelna. En gjutpanna smörjes väl och beströses med stötta skorpor. Pannan beklädes med hälften af degen och äppelmoset illäggas. Af den öfriga degen skäres med sporre 1 cm. breda rem-sor, hvilka läggas öfver äppelmoset samt en ring rundt omkring tårtans kant. Den gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 1/2 tim. Uppstäljes när den afsvalnat.

20 liter öl,

godt, maltstarkt, läskande, alkoholfritt, kan hvar och en själf brygga medelt Lagermans Bryggalette (läses brygga lätt).

Bryggalette är hufvudsakligast sammansatt af malt, enbär, humle o. socker. Bryggalette ersätter de alkoholstarka maldryckerna och föredrages framför svagdricka.
Säljes i speceriaffärerna å 60 öre per burk.

Tillverkare: **FABRIKEN TOMTEN,** (Alex. Lagerman Jr.)
Stockholm, GÖTEBORG, Malmö, Sundsvall.

Plättar (f. 6 pers.). 3 kpk. mjöl, 1/2 tsk. salt, 2—3 ägg, 1 1/2 lit. gräddmjölk, 2 msk. skiradt smör (40 gr.).
Till gräddningen: 2 msk. smör (40 gr.).

Beredning: Mjölet siktas i ett fat och blandas med saltet. Äggen vispas upp med 1/2 lit. af mjölken och nedrörs i mjölet (med träslaf) litet i sänder, så att smeten ej blir klimpig. Därefter tillsättes det skirade men afsvalnade smöret och resten af mjölken, hvarefter smeten får stå och svälla 1—2 tim. Plättpannan upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad, och därmed penslas pannan. Smeten omröres väl och därpå gräddas tunna plättar, som uppläggas på varmt serveringsfat.

Sik stekt med gräddsås (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. sik, 1 1/2 msk. salt, 1 tsk. ättika, 1 ägg, 1/2 kpk. stötta skorpor, 1 msk. hvetemjöl, 1 1/2 hg. smör, 3 kpk. grädde, 3 msk. hackad persilja.

Beredning: Fisken fjällas, rensas och sköljes väl. Den skäres upp i ryggen, ryggbenet och alla småben borttagas noga och fileterna gnidas in med ättika och salt. De penslas där efter med det uppvispade ägget och vändas i en blandning af de stötta skorporna och hvetemjöllet. Fisken brynes därpå hastigt i smöret, i en stekpanna, hvarefter den nedlägges hvaritals med persiljan i en bleckform smord med resten af smöret. Sist påhålles grädden och ett lock pålägges, narpå för-

men insättes i ugnen, och fisken får steka omkr. 1/2 tim. Den serveras i formen.

Grytstek (f. 12 pers.). 4 kg. innanlär ell. fransyska, 2 hg. späck, 3 msk. smör (60 gr.), 1 msk. salt, 2 lit. svag buljong ell. vatten, 12 kryddpepparkorn.

Sås: 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, köttjus, 1 del. tjock grädde, 1/2 tsk. socker.

Beredning: Köttet bultas lätt och tvättas med en duk doppad i hett vatten. Den späckas därefter om så önskas. En stekgryta upphettas långsamt tills den blir rykande het, då steken illäggas och brynes hastigt på alla sidor (den vändes med två träskedar), hvarefter smöret tillsättes jämte saltet. Vätskan, som bör vara kokande, påspådes litet i sänder och kryddorna illäggas. Köttet får därefter steka färdigt med tätt slutet lock omkring 4 tim., vändes ett par gånger under stekningen, samt öfveröses ofta. Till säsen silas och skummas köttjusens väl. Smör och mjöl sammanfräses, köttjusens påspådes litet i sänder och säsen får koka 10 min., hvarefter grädden tillsättes och säsen får ett uppkok. Den afsmakas med socker och peppar och salt, om så behöfves.

Soppa på brysselkål (f. 6 pers.). 25 brysselkålshufvud, vatten, salt, 1 1/2 hg. magert fläsk, 1 liten rödlök, 1 msk. smör, 2 1/2 l. efterbuljong, 1 1/2 msk. mjöl, salt, hvitpeppar, socker.

Beredning: Kålen rensas, sköljes, förvällas (utan lock) i kokande saltadt vatten omkr. 10 min., hvarefter den uppläggas på sikt, så att vattnet får väl afri. Fläsket skäres i tärningar, löken skalas, hackas fint och fräses i smöret tillsammans med fläsket omkr. 10 min. Kålen hackas fint tillsammans med mjölet och nedläggas jämte fläsket i den kokande buljongen, hvarefter soppan får koka 1/2—3/4 tim. Soppan silas, om så önskas, afsmakas med kryddorna och serveras med stekt bröd (croûtons).

Patentbiff (f. 6 pers.). 3/4 kg. oxhare el. innanlär, 3 hg. mager, rökt skinka, 6 å 8 ägg, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 2 å 3 del. kokande buljong

Champagne

Eugène Barbier,
Reims.

eller vatten, 1/2 msk. (10 gr.) smör till äggen.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, och skäres tvärs öfver muskeltråderna i omkr. 2 cm. tjocka skifvor, hvilka bultas på båda sidor, peppras och saltas. Af den rökta skinkan skäres tunna skifvor. En tackjärnsanna upphettas långsamt, smöret brynes däri och bifarna illäggas att steka omkr. 1 min. på hvarje sida, hvarefter de uppläggas på varmt serveringsfat. Pannan urvispas med den kokande buljongen och säsen hålles öfver bifarna. Pannan upphettas ånyo och skinkskifvorna bräckas, en skifva lägges på hvarje biff. Under tiden stekas äggen i en plättpanna och på hvarje biff lägges 1 ägg.

Rotmos (f. 6 pers.). 1 stor kålrot, 1 1/2 lit. vatten eller köttspad, 1/2 msk. salt, 1 1/2 lit. potatis, 1 kpk. god mjölk, 2 msk. smör, salt, socker, hvitpeppar.

Beredning: Kålroten skalas och skäres i små bitar samt påsättes i kallt, saltadt vatten och får koka omkring 1/2 tim. Potatisen skalas, skäres i bitar och lägges öfvanpå kålroten, hvarefter rotsakerna få koka, tills de äro mjuka. Spadet hålles af, och rotsakerna pressas genom purépress. Det kalla smöret tillsättes genast, därefter mjölken, och moset arbetas med gaffel tills det är skummigt. Det afsmakas med kryddorna och serveras till kött eller korf.

LEDIGA PLATSER

Ledig plats

som kassörska betingar ofta utom rekommendationer, jämväl redovisningsgaranti (uppborgsborgen). Sådant garanti eller borgen meddelas på liberalaste villkor af Brandförsäkringsaktiebolaget NORRLAND, Drottningsgatan 23, Stockholm.

Begär prospekt och öfriga upplysningar hos bolaget eller dess närmaste agent.

EN enkel och anspråkslös flicka, något kunnig i matlagning och enklare sömnad samt villig att deltaga i inom ett medelstort hushåll förekommande göromål, erhåller plats i prästgård invid stad. Lön efter överenskommelse. Fotografier önskas. Svar till »Prästgård, Vimmerby.

EN bättre flicka, kunnig i matlagning och öfriga hushållsgöromål samt villig att handhafva tre små barn får plats i början af okt. i familj bosatt nära Sthlm. Svar till »Barnkär, Djursholm p. r.

Fullt kontorsvan kassörska erhåller genast anställning å affärskonator. Svar till »E.», Svenska Telegrambyråns filial, Norrköping.

ETT bildadt fruntimmer med någon undervisningsvana önskas som resällskap å 12 års gosse. Svar med ref. och lönevillkor sändes under märke »E. 489» till Helsingborgs Dagblads exp., Helsingborg.

Plats för husa

och barnjungfru eller barnfröken 24 okt. i fin familj. Svar med betyg och anspråk till »O. R.», Uppsala p. r.

Sjukköerske jänsten

inom Kalmar provinsialläkaredistrikt blir ledig den 1 nästk. december. Lön 600 kr. pr år samt under tjänstgöring 1 kr. pr dygn i kosthållersättning jämte fria resor. Sökande torde anmäla sig före den 10 nästk. oktober hos förste provinsialläkaren, Kalmar.

Värdinneplats

i prästhus i stad erhåller allvarlig, ung, bildad, barnkär, representabel, hälst musikkunnig flicka, som är villig deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål (kokerska-hushållerska samt hushållsgöromål). Svar med betyg, löneanspråk och fotografi insändes i biljett till »X. Y. Z. hösten 1906», Gumælii Annonbyrå, Göteborg.

Ung, bildad flicka

med god handstil erhåller genast plats hos yngre tjänstemannafamilj i Norrland, att biträda hufvudsakligast med skrifning men äfven i mån af tid med hushållsgöromål. Svar med fotografi och ref. samt uppgift å pretentioner till »Tjänsteman» adr. Sollefteå.

Barnfröken!

Frisk, pålitlig och barnkär bättre flicka, erhåller god plats inst. 1 nov. som sällskap och hjälp hos yngre familj på landet. Den sökande bör vara villig deltaga i vården af 3 minderåriga barn samt för öfrigt deltaga i inom hemmet förekommande göromål. Onskvärdt vore att den sökande är något kunnig i sömnad och matlagning. Svar med fotografi, löneanspråk och ref. torde sändas till »K. A. Norrland» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

UNG, enkel och anspråkslös flicka, som är villig hjälpa till med förekommande sysslor i hemmet, samt med tillsyn af 4 barn, får plats 1 nästa okt. Vänligt bemötande kan påräknas. Svar med uppgift om lönepret. samt fotografi till »Familjemedlem», Wara p. r.

EN medelålders eller äldre jungfru, kunnig i matlagning, bak, slakt m. m. och fullt kompetent att som hushållerska sköta ett landthushåll för en gift herr på landet den 24 okt. Betyg och löneanspråk insändas till »Reel», Iduns exp.

BEKVÄM, själfständig plats att sköta bättre ungarbarn, finnes för 25-30 års bättre uppfostrad flicka, husligt intresserad, ägande godt sätt och yttre. Upplysningar, rek. och fotografi under märke »Trefnad», Halmstad p. r.

Sjukskötersketjänsten

å sinnessjukafdelningen vid lasarettet i Gefle sökes före den 1 nästk. okt. hos lasarettsläkaren Doktor E. Lindström d. ärstades, samt tillträdes den 1 januari 1907. Ansökan bör åtföljas af vidimerade tjänstgöringsbetyg och intyg om lämplighet och kompetens samt präst- och läkarebetyg. Lönen utgår med 400 kr. om året jämte bostad och kost vid lasarettet. Gefle den 8 sept. 1906. Lasarettsdirektionen.

EN fröken, kunnig i enkel matlagning och bakning samt villig att göra alla en ensamjungfrus sysslor, utom skurering, får plats 1 okt. i prästgård på landet, 2 pers. hushåll. Lön 150 kr. Svar till Fru Anna Sandgren, Tived.

KOKERSKA eller hushållsfr. fullt pålitlig, kunnig och ordentlig (köksa under) erhåller plats vid Stjernors pensionat. Betyg och lönefordr. adress Kopparberg.

I prostgård i Sörmland för hushållskunnig flicka god plats som familjemedlem. Norra Inackorderingsbyrå, Malmkillnadsgatan 27, Stockholm.

FÖR att gå husmodern tillhanda vid göromål inom hemmet och tillsyn af barnen får flicka från verkl. bildad hem nu genast plats i hem i Stockholmstrakten, där fört lärarinna och tre jungfrur finnas. Af naturen glad, jämnt lynne, kärlek till barn, ordningssinne och plikttröhet villkor. På lönsen storlek fästes mindre afseende. Personligt sammanträffande i Stockholm fordras. Svar med fullständiga upplysningar och betyg sändes märkt »Duglig flicka» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Kokerska och hushållstru erhålla den 24 okt. plats i Stockholm i liten familj. Verkligt goda rek. erfordras. Svar, häst muntliga, till greffvarn Oxenstierna, Liljansplan 5, 4 tr.

EN enkel och anspråkslös men verkligt duglig flicka af bättre familj i ålder mellan 25 och 35 år kan få plats hos äldre, ensamt fruntimmer för att på egen hand sköta alla till hushållet hörande göromål. Svar med uppgift om löneanspråk till »Marianne», Norrköping p. r.

I enkelt, ordentligt prästhem önskas enkel, ordentlig och barnkär bättre flicka till verklig hjälp med barn o. hvarjehanda; önskvärdt: sömnad, väfnad och strykning. Svar med uppgift om ålder och lönepret. jämte foto. och rek. till »O. E.», Tofterum p. r.

NORRA Inack. Byrå, Malmkillnadsg. 27 Sthlm, anskaffar platser åt Vårdinnor, Lärarinnor, Sällskaps-, Kontors-, Hushållsfröknar, Barnsköterskor.

PRAKTISK, huslig, frisk, redbar, bättre flicka, 35-40-årig, erhåller plats som hjälp åt innehafvarinna af bättre hotell med restauration i Vestergötland. Sökanden borde häst ha litet erfarenhet inom branschen eller också förestått något större hem. Betyg, fotografi samt uppgift å lönepret. torde insändas till »Välrekommenderad hjälpreda», Iduns exp.

KÖKSA och HUSA, ordentliga och kunniga erhålla fördelaktiga platser instundande flyttning i Sundsvall, i liten familj. Skyndsamt svar med uppgift på lönepret. och afskrift af föregående betyg adress »Liten familj», Sundsvallspostens exp., Sundsvall.

Småskolelärarinna

önskas att läsa med tvänne gossar i enkel familj på landet. Svar till »Lärarinna», Rosersberg.

Hushållsfröken.

En bildad, enkel och pålitlig flicka, ung under 25 år, som genomgått matlagningsskura och är kunnig i såväl finare som enklare matlagning, samt bakning, erhåller genast plats i Stockholm i liten fin familj. Sökande bör ha ett glatt lynne samt vara sparsam och ordentlig. Goda betyg och rek. önskas, såsom och personligt sammanträffande före platsens tillträde. Svar till »Friherrinnan L. L.», Iduns exp., Stockholm.

Flicka,

nåst troende, som kan åtaga sig hushållet för 2 gossar om 7 och 9 år, samt vara behjälplig vid läxläsning, erhåller genast plats. Svar till »E. T.», Sägmyra.

Anspråkslös och barnkär lärarinna

får anställning för tre barn (9-7 år) i prästhem i södra Helsingland. Ref. betyg, lönepret. m. m. torde uppgifvas till reg.-postor I. Hultin, Lingbo, som lämnar närmare upplysningar.

SKICKLIG kokerska, fullt kunnig i finare matlagning, bakning och inläggning; köksa något kunnig i matlagning samt vana hushållstru för förmånliga platser i 1:sta klass nyinredt pensionat i Dalarne. Goda betyg o. rekommendationer fordras. Svar till »R. H. Husmor» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

I yngre läkarefamilj

i Uppsala finnes plats för en flicka af bättre familj, som skall vara behjälplig med två små barns skötsel och vård och som är villig att göra en hushållsfrus sysslor. Hon blir upptagen som medlem af familjen och kan få påräkna god lön. Svar till »Läkarefamilj», Nya tidningskontoret Uppsala f. v. b.

SNALL och treflig flicka af god familj och hemmastadd i matlagning samt barnkär kan erhålla plats i svensk ingenjörsfamilj, bosatt i Norge. Svar med fotografi, ref. och uppgift om löneanspråk torde sändas till Fru Elvira Erasmie, Kragerö, Norge.

PLATSSÖKANDE

Ung flicka

af god familj med afgångsbetyg från 7:de klass önskar snarast möjligt plats som hjälp och sällskap. Är äfven villig läsa och spela med mindre barn. Svar till »20 år», Örebro Dagblads annonskontor.

Ung flicka,

som genomgått Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, önskar till hösten plats som hjälp och sällskap, häst på större herrgård eller bruk. Svar till »Familjemedlem», Frånö.

Ung massös och sjukgymnäst

söker genast anställning på institut eller i familj. Resvan. Talar franska. OBS! Vill endast behandla kvinnliga patienter. Svar motes tacksamt märkt »X. Z. 1906» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

GUVA nussanis- och barnfröknar, lärarinnor m. m. till familjer finnas anmälda å Inack. Byrå, Norrköping. Rikstel. 9 16.

EN bättre flicka med elementarbildning och sångröst önskar plats som hjälp och sällskap häst i musikalisk familj. Har små pret., men sätter stort värde på ett vänligt bemötande. Svar till »Familjemedlem E. B. Ö.», Iduns exp.

UNG flicka af god familj önskar plats såsom hjälp och sällskap i hemmet. Godt lynne. Svar tacksamt till »Norrlandska», Umeå p. r.

HUSFÖRESTÄNDARINNE- eller värdinneplats, i familj eller hos bättre herre, häst i Stockholm eller omnejd, önskas till den 1 nov. eller på nyåret, af en 26-årig bättre flicka, kunnig i enklare och finare matlagning, konstväfnad, kläd-, limesömnad m. m. Svar till »F. G.», Alster p. r.

BILDAD, huslig, ordentlig flicka kunnig i matlagning, bakning, sömnad, handarbete, söker plats. Svar »Villig hjälpreda», Iduns exp. f. v. b.

ANSPRÅKSLÖS, medelålders flicka, önskar mot fritt vivre plats i naturskön trakt på landet hos ensam äldre dam eller mindre familj som sällskap o. hjälp med hvarjehanda husliga bestyr i hemmet. Svar snarast till »Plikttrogen 1906», Jönköping p. r.

BÄTTRE flicka önskar till hösten plats att mot fritt vivre gå frun tillhanda. Van vid husliga sysslor. Svar till »Familjemedlem», Vasselhyttan p. r.

UNG anspråkslös flicka, af god familj, som genomgått handelsinstitut samt äger kontorsvana önskar till hösten plats på kontor eller i familj där skrifgöromål finnes. Sök. är van och villig att deltaga i alla husliga göromål. Tacksamt för svar till »Familjemedlem», Nybro p. r.

EN enkel och anspråkslös flicka önskar plats i höst i god familj häst på större landegendom för att vara husmodern behjälplig med hvarjehanda göromål. Är kunnig i matlagning, bakning och strykning. Vill anses som medlem af familjen. Svar till »28 år», Kalmar p. r.

EN 24-årig flicka från godt hem önskar plats hos liten god familj eller ensam dam. Kunnig i enklare matlagning och i ett hems skötande. Svar till »Emma», Ljusne p. r.

20 ÅRS FLICKA från godt hem, önskar plats nu genast eller 1 okt. i finare familj, att gå frun tillhanda. Har genomgått en hushållsskura och är van vid husliga göromål. Svar till »Familjemedlem», Grundsund p. r.

KAMMARJUNGRU kunnig i sömnad och kanning söker plats i Stockholm. Svar till »C. K.», Tidningskontoret Storgatan 8.

Husföreständarinneplats

i aktadt hem sökes af bildad flicka som genomgått skolkökskurs i Uppsala, och dessutom praktiserat i hemmet, större landthushåll. Svar till »M. B. 33 år» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

BÄTTRE flicka önskar mot fritt vivre komma å större landegendom eller prästhus för att lära hushåll. Svar märkt »H. P.», Iduns exp.

Plats i familj

i Stockholm som barnjungfru å två å tre minderåriga barn önskas till d. 1 eller 24 oktober af en 18-årig flicka som fört innehåft dylik plats därstädes. Svar till »Elin» inlämnas under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Kvinnlig gymnast

med flerårig praktisk önskar anställning i familj i stad eller på landet. Svar »Van gymnast 1906» Iduns exp. EN 18 års flicka af god familj som genomgått lärarinnekurs i Kindergarten samt Hulda Lundins handarbetskurs, söker vänligt hem där hon kan göra sig nyttigt och anses som familjemedlem. Goda ref. finnas och fordras. Svar till »Små pretentioner», Iduns exp.

Lärarinna

med flera års vana vid undervisning önskar plats. Svar till »Språkkunnig lärarinna», Iduns exp.

EN bättre musikalisk flicka önskar plats hos ensam äldre dam, som sällskap. Häst i Stockholm eller närheten. Svar märkt »Sällskap och hjälp», Iduns exp., Stockholm.

En lufsuppgift

sökes af troende, medelålders fruntimmer, häst någon kristlig verksamhet. Har i 4 år varit medhjälparinna vid en hushållsskola för utbildande af tjänarinnor. Kunnig i sömnad och i de flesta inomhus förekommande göromål. Svar till »M-R.», Iduns exp.

UNG, bildad tyska söker anställning som barnfröken eller sällskapsdam för unga flickor, häst i Stockholm, har innehaft liknande plats i Sverige och bästa rekommendationer kunna företes. Svar till Th. Tjåders Byrå, Brunkebergstorg 12.

EN 25-årig skånska söker hos äldre ensam herrskap plats såsom hjälp o. sällskap. Sökanden äger en vacker sångröst och är kunnig i finare handarbete. Lön önskvärd. Svar emotes tacksamt till »A. O.», Ostindiefareregatan 25, Malmö.

Värdinneplats

i finare hem sökes af medelålders dam. Goda ref. Svar till »Värdinna 1906» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Ung flicka

önskar 1:sta okt. mot 30 kr. pr. månad komma i bättre treflig familj i liflig trakt, för att lära ett hems skötande (häst i närheten af Göteborg). Ett godt bemötande fordras samt att bli räknad som medlem af familjen. Svar märkt »18 år», Örebro Dagblads Annonskontor, Örebro.

BÄTTRE barnkär flicka söker plats. Är kunnig i matlagning och all slags sömnad. Goda rek. från föregående platser. Svar till fröken G. Anderson, Dalarö.

Plats sökes

som hushållerska af flicka, som nyligen genomgått 5 månaders kurs i hushållsskola och är van vid alla inom ett hem förefallande göromål. Svar till »H. T.», Katrineholm p. r.

FINNES någon medelålders bildad, snäll fru som vill taga en 21 års flicka i sitt hus under nov., dec., jan. mot fritt vivre. Den sökande vill lära ett finare hems skötande, är villig hjälpa sin fru med inomhus förefallande göromål samt önskar anses som medlem af familjen. Svar till »21 år», Falköping p. r.

Bättre flicka,

som fört haft plats på landegendom och nu senast genomgått 5 mån. kurs i hushållsskola, önskar plats i fam. eller att på egen hand förestå hush. Svar till »Siri», Katrineholm p. r.

Plats sökes

som hushållerska eller kokerska i mindre familj, af 22-årig flicka. Har nyligen genomgått en 5 månaders kurs i hushållsskola och är van vid alla inom ett hem förefallande göromål. Svar sändes till »G. E.», Katrineholm p. r.

BILDAD flicka önskar som medlem af familjen och mot fritt vivre nu genast plats att gå frun tillhanda uti godt hem på landet, där husmoders plikter omfattas med härfivenhet. Svar till »Hängifven», Iduns exp.

ENKEL, bildad flicka söker plats som hjälp och sällskap, skriftrörelse eller för barn. Van vid hushållsgöromål o. klädsöm. Villig läsa med nybörjare. Svar till »Elisabeth», Iduns exp. f. v. b.

20-ÅRIG, bildad flicka, huslig och något kunnig i sömnad och handarbete, äfven villig att hjälpa till med skrifgöromål, önskar plats i fin familj som sällskap och hjälp. Lön önskas. Svar märkt »Vänligt bemötande», Falun p. r.

FÖRLOFVAD flicka önskar komma till bildad familj för att mot fritt vivre deltaga i husliga göromål. Svar till »A. Familjemedlem», Iduns exp., Sthlm. PRIVATVÄRD önskas för längre tid af sköterska, van vid nerpatienter. Svar märkt »Sjukvård», Iduns exp. f. v. b.

Verksamhet.

Huslig, glad och hurtig flicka, med flerårig vana att sköta ett hem, söker plats hos respektabel herre. Fina betyg och rek. finnas. Svar till »K. B. 1906», Västerås p. r.

UNG bildad flicka önskar i höst plats i familj som hjälp och sällskap, äfven villig deltaga i skrifgöromål eller vara behjälplig vid läxläsning. Svar tacksamt till »25 år», Lyckeby p. r.

UNG flicka önskar plats i familj som sällskap och hjälp med förefallande göromål. Är skicklig i handarbeten. Svar märkt »17 år», Sala p. r.

SOM värdarinna å ett litet barn önskar till hösten bättre, stadgad flicka plats i godt hem. Villig och kompetent att äfven deltaga i hushållet. Svar till »Lisa», Husby gård, Rekarne.

ÖSTERMALMS Inack. Byrå anskaffar dugliga värdinnor, sjuksköterskor, lärarinnor, äfven slöjd-, hushålls-, sällskaps- och barnfröknar. 33 Brahegatan, 11-3. Riks. 97 54. Allm. 198 95.

En bättre, anspråkslös

19-års flicka, som nu innehar plats på herrgård, önskar till 1 nov. plats i hushåll att hjälpa husmoder; är villig att deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Goda rek. finnas. Svar emotes till »Vänligt bemötande», Orsta pr Eskilstuna.

Ludvika Furuhäll.

1 kl. Pensionat 5 tim. resa fr. Sthlm. Öppet året om. Emottager inack. på längre och kortare tid. Moderat pris. Rikst. 74.

Sinnessjuka och idioter

mottages i godt hem på landet. Tel. Kungälf 38.

I godt hem på landet önskas inack. 8 å 9 års flicka till sällskap vid undervisning å egen skola vid samma ålder. Svar Sparreholm, Wallhalla p. r.

Inackordering i Berlin.

Hos ensam svensk änkefru, bosatt i Berlin, kunna två damer erhålla inackordering. Priset billigt. Musikaliskt hem. Ej pensionat. Vidare upplysningar Karlavägen 4, n. b. t. h. Allm. telefon Östern. 2530.

Förstkl. engelskt pensionat

i London hos Miss Lewis, 19 St. Peters Square, Ravenscourt Park. Moderata priser.

Sjukhem

för nerv- och stilla sinnessjuka, öppnas den 5 okt. cirka 20 min. väg från Enköping. Rikstel. Ensta 119. OBS! God läkarevärd. Adr. Gustafson, Ensta, Enköping.

Tokio pensionat i Söder telje

öppnas 1 okt. Inackordering förlängre och kortare tid. Härligt läge vid skog. Ljus rum, godt bord, moderat pris. Några hushållslever emottagas. Allm. tel. Södertelje 429. Fru E. Aman.

Hushållslever

kunna nu genast erh. god inack. på större egendom i Södermanland. Pris 65 kr. pr mån. Svar till »Godt hem», Jerna.

GOD inackordering finnes efter 1 okt. i bildad familj för 1-2 unga damer. Centralt på nedre Östermalm. Svar till »Omega», Iduns exp.

BILDAD, ung flicka, önskar god inackordering i glad och treflig hem i liflig trakt på landet eller i mindre stad, där tillfälle finnes att lära hushåll. Svar till »Elin 1906», Filialpostkontoret Vasagatan, Göteborg.

NÅGRA bild. damer och herrar erhålla god ang. inackordering vid Stjernors pensionat på gr. af Dalarne. Ungdom som önska lära hushåll utlofvad moderlig omvårdnad. Adr. Kopparberg.

UNG, bildad flicka önskar i god familj på landet lära matlagning och sömnad. Är villig att betala 20 kr. i månaden. Svar till »O. M.», Iduns exp.

Inackordering.

I vacker prästgård på landet, med sundt läge, finnes tillfälle till inack. för äldre dam, som önskar hvilat och lugn, eller för unga flickor. Tillfälle att lära hushåll och alla slags handarb. Goda kom. Pris 45 kr. pr mån. Svar till Hildegard Karlander, född Hasselrot, Bya.

Pension i Frankrike.

2 tim. från Paris, för unga flickor. Skickliga lärarinnor. Angenämt hemlif, utmärkt godt bord, vackra omgifningar. Pris 120 francs pr månad. Prospekt och närmare upplysningar genom Norra Inackorderingsbyrå, Malmkillnadsgatan 27, Stockholm.

NJRNBERGS PILSNERDRICKA

Allm. 30 48.

Riks. 7 94.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 38 (1029)

TORSDAGEN DEN 20 SEPTEMBER 1906

19:DE ÅRG

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... > 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... > 11:50
IDUNS MODETIDNING..... > 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORSDAG.
ANNONS-PRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2-3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ:
51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10-4.
EXPEDITIONEN KL. 9-5.
ANNONSKONTORET 9-5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN. REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

ANTRACITE

uteslutande från af oss
representerade grufvor.

Briketter, Hushållskol & Cokes.

Åtaga oss leveranser i partier om minst 1 hektoliter.

Riktstel. 6 75. H. G. Söderbergs Import-Akt.-bol. Allm. Tel. 25 82.
69 14. Hufvudkontor: Slussplan 63 A. 4 51.

Barnängens Vademecum.

OBS! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöill högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af antiseptiskt munvatten.

Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

FÖRNÄMSTA MARGARIN

Arboga Margarinfabriks
högsta märke.

Elegant, Valsittande

Korsetter
Reformlif
Prästtållare
Färdiga och på
beställning.

Alltid senaste
nyheter.

FILIALER:
GÖTEBORG.
MALMÖ.
HELSINGBORG.

A.-B. SVENSKA KORSETTFABRIKEN
Jansson & Co.
20 Hamngatan 20 · 48 Drottninggatan 48
33 Vesterlånggatan 33

Åsgårds Slöjd- och Landtbruksskola

för gossar i åldern 13-17 år.

Adress Tång. — Belägen i Jämtland, 400 meter öfver hafvet.

Ändamål: Att uppfostra gossar till arbetsglädje, ordningssinne och praktisk duglighet samt att utveckla och stärka elevernas kroppskrafter och hälsa. Hufvudämnen: Jordbruksarbete, ladugårdsarbete, trädgårdsarbete snickeri-slöjd och skidlöpning Dessutom gymnastik och vanliga skolämnen.

Inträde som elev hvilken tid som helst.
Upplysningar och prospekt från
Adress Tång.

Greve **Robert Mörner**,
Skolans föreståndare.

Agnes Holm.

Kurser i Klädsömnad börja åter i Okt. i den nya lokalen Sturegatan 11, n. b. v. Anmälningar mottagas dagligen 9-4 Sept., Sturegatan 24. Tel. Östern. 41 51. Prospekt på begäran.

Viking-fickur
i silfverboeter,
gu dkanter,
bygel
uppdrag, ju-
sterade och
kontroller på
sekunden,
såjas i hvar-
je bättre ur-
makeraffär.
Skrif i dag
efter vår illu-
stration!

Sveriges Urmakare A.-B.
Stockholm I.

Komplett elektrisk
ringledning.
Kan monteras af hvem
som helst. Sändes frakt-
fritt mot postförskott
eller efterkraf.
Pris endast kr. 4:50.
Edv. Tours Mek. Verkstad,
Sala.
Upplysningar och be-
skrifning lämnas be-
redvilligt på begäran.

Det är likgiltigt hvilket tvätt-
pulver Ni använder, så-
vida Ni ej kan få
Lagermans
med märket
"Comten"

Kejsar- Borax

Bästa toalettmiddel
till dagligt bruk tvättmedel. Öfraknär-
hyn, gör händerna mjuka och vita; tillika
ett utmärkt rengöringsmedel för en mång-
fald ändamål i hushåll.
Utförlig beskrifning i hvarje ask.
Endast äkta i röda askar & 10, 20 & 50 Gr.

Kejsar-Borax-Tvål

med finaste tvålsoft gör huden mjuk, ren
och hvit. Erbålles öfverallt.
Specialitetfabriken Meier, Maack, Uim a/D.

EN god tvättmaskin är en stor
lättnad för hvarje husmoder. Tvättma-
skinen »Favorit» är en ekonomiapparat
utan like, som efter endast en veckas
användande inbesparar sitt pris. Finnes
i hvarje välsort. Järnhandel & Bosätt-
ningsmagasin samt hos Generalagenten
A.-B. Julius Slöör, Stockholm.

flytande köttextrakt.
38 hedersdiplomer
och guldmedaljer.

Prenumerera på Idun.

ARVID LUND,

Damskräddare, 3 Norrmalmstorg 3. Förstklassig atelier
för Promenad- och Ridkläder, Visit-, Supé- och
Soaréklädnings. Stort sortiment i franska och engel-
ska Nouveautéer till moderata priser.

DEN FRISKASTE
och
Angenämaste är
F. Paulis

ELECTA
Eau de Cologne

Ser ut
så här

Köp intet Siden

utan att först hafva begärt prof på våra garanteradt solida,
utmärkt vackra nyheter i svart, hvitt och kulört.

Specialité: **sidentyger** till **brud-, bal-, sällskaps-**
och **promenadtoiletter** samt till **blusar, foder m. m.**
från 90 öre till 13 Kr. metern.

Vi sälja **direkt till privatpersoner** och sända de ut-
valda sidentygerna **tull- och portofritt** till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 4 (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Vid sjuksängen.

Icke endast för sin uppfriskande lukt och förmåga att motverka osund lukt användes Fil. Dr. P. Håkansson's Salubrin ofta vid sjuksängen, utan äfven för åtskilliga andra ändamål, däraf särskildt såsom medel mot ömhet och ligger. Äfven såsom värmande omslag, då de anläggas såsom i beskrifningen såges medelst användandet af utspadt Salubrin ofta gummitaft, kan Salubrin ofta åstadkomma lindring och göra nytta.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o,
Stockholm.

SVAR

Å den senast införda serien frågor följa här nedan svar, och har redaktionen ansett, att det utfästas priset 10 kr. denna gång bör tilldelas sign. »Ebon» för svaret nr 86, hvadan innehafvaren af denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbekommande.

Nr 76. Mycket väl går det an att skicka endast honom ett kort, då ni ej är bekant med henne. Men artigast äfven mot honom är att skicka två.

Nr 77. Det enda verkligt bestående medlet är att få honom att själf inse sin fara och för erhållande af stöd söka inträda i något absolutistiskt sällskap.

Nr 78. Hvita filthattar rengöras med en deg af magnesia och vatten som strykes på hatten. När den är torr, borstas den af.

Nr 79. Vänd er till en tapissieraffär, där ni kan få mönster.

Nr 80. Ni får tydligare formulera er fråga. Hvar och hur odjuret besvära.

Nr 81. Det sättet är ej komme il faut. Gif ni komplimangen på — le bateau.

Nr 82. Vänd er direkt till ett lif-försäkringsbolag med begäran om uppsynningar och prospekter, det anser jag säkrast.

Nr 83. Tänker Ellen bosätta sig i mindre samhälle, så går det nog, såvida inkomstförhöjning finnes att förvänta inom närmare framtid. I Stockholm måste det nog anses alltför vägsamt, såvida ej hustrun kan bidraga något eller man vill lefva något så när skapligt.

Nr 84. Genom att uppblanda vattnet med rättgift, som köpes i kemikalieaffärer.

Nr 85. Ni liksom hvarje vederhäftig person måste naturligtvis contribuera för eder tillvaro. Denna sommar med sin besvärliga värme har kommit eder (och mängen) att fruktansvärdt synda mot hälsans lagar. Ni blef varn, och tog allt tunnare beklädnad. Ni var förfärligt törstig — ni drack, det blef

— Jo, två stycken: tålmod och ett par strumpor. Tillvägagångssätt: Det förra letar ni fram någonstans ur ert inre af så pass vidlyftig kvantitet ni äger, och det senare hänger ni ut på den plats där de små djuren löpa som värst. En sommars erfarenhet har nämligen lärt mig, att de med förkärlek välja strumpor till sin uppehållsort — ty om mornarna var inget af mina klädesplagg så frekventeradt som just detta. Alltså! har man strumpor och tålmod i tillräckligt stort mått, bör man själf och inte djuret kunna bli »den knipande».

— Till de unga »kapitalisterna». Att »välka» är ett, och »giftas» — ett annat. I det förra fallet inga bekymmer, inga omsorger. I det senare: tusen sorger och bedrövelser vid sidan om lyckan, som decimeras betydligt allt eftersom de små »aktenskapsfiolerna» börja sin »orkester» och — brödet, ja, »brödet» — måste delas af flere munnar. Om ni icke hafva utsikter till bättre löneförhållande, så, dröj ett par år — lef lifakfullt »enkelt» och sparsamt, så kunde ni kanske »spara in» ett och annat hundratal kronor till »ryggstöd vid giftasperioden». De komma att behöfvast!

— Det kan icke vara komme il faut att ohöfligt besvara en höflig hälsning, utan helt enkelt en brist i uppfostran. Däremot är det komme il faut att fortfarande hälsa på den ohöfliga unga damen.

— Amnar Ellen med sin utvalde, eller kanske rättare den utvalde med Ellen, bosätta sig i stad, är det med tanke på de dyra hyrorna nog ett »vägstycke» att gifva sig på en inkomst af 1,800 kr.! Blir det bosättning på landet, kunna nog ett par unga gifva sig på 1,800 kr:s inkomst med iakttagande af stor sparsamhet och enkelhet. Äfven hyrorna på landet äro nu ganska högt upprifna. Större våning än 3 å 4 rum och kök torde inkomsten ej medgifva, ty ju större våning, ju större hyra. At vedbränden få vi äfven ägna en tanke, ty den drager minst en hundralapp för året, och ändå kanske man kan få »snåla in» några braser. Frun måste själf taga del i alla sysslor, då det nog ej bär sig att hålla en dyrare jungfru än en 15 å 16

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

— Den stolte kungen i Andersens saga blef visserligen besegrad af en enda liten mygga, men drag ni ånyo i härnad emot tvestjærtarnes skaror, beväpnad med oförkräckthet och Mortalin.

Friestedts-Kraftnärings

"MUM"

Svenska praktiserande läkare ha genom intyg och utredningar som åtfölja hvarje burk förklarar »Mum» vara fullt pålitligt för kiens barn, gamla o. svaga personer, för att förtaga i styrka o. välbefinnande o. få motståndskraft mot sjukdom och svaghet. Säljes å kr. 1,75 pr burk hos hrr Apotekare och Handlande. I parti genom apoteken Nordstjernan och Gripen i Stockholm, Enhörningen i Gbg o. Lejonet i Malmö.

A. W. Friestedts Fabriks-Aktiebolag.
Riks 618. La Nyg. 16, Allm. 25 47.
Stockholm.

OBS! Mumkex. Mumkarameller. OBS.

ej nog — ni svalkade eder lekamer i bad, i »drag» ty det var »så skönt just då. Ni ansträngde eder lika mycket denna heta sommar, som förr under svalare somrar. Det gick så lätt att svalka sig. När nu höstfläktarne så småningom infunno sig, passade också reumatismen på att innästa sig — ja, där har ni nu hela »debetsedeln». Visserligen har ni ju öfverklagat den för att »förhindra» en dylik »taxering» för framtiden. Om jag skulle gifva eder ett råd att få till noll reducerad »contributionen» så vore det, begagna aldrig s. k. huskurer för reumatismen, de äro palliativ och kunna intet hjälpa, ehuru visserligen en ögonblicklig lindring gifves till följd af upphetningen, som följer. Men åkomman blir latent — om någon tid återkommer den och sedan biter den sig fast och blir kronisk. Anlita därför skicklig läkare (Westerlund?) i tid —

NÅGOT OM STENOGRAFI FÖR ICKE STENOGRAFER

Pris 15 öre

AF OLOF W. MELIN

I alla boklädor.

Handöls Täljsten.

— Guldmedalj i Östersund 1905. —

Kaminer i olika storlekar och pris; eldas med ved och vedafall; hygieniska.

Grytor, förträffliga till matlagning och syltning.

Grafvärdar af Täljsten äro praktiska, enär de icke förvittra.

Priskurant på begäran franko.

»Se vår utställning i NORRKÖPING!»

HANDÖLS TÄLJSTENS & VATTENKRAFTS A.-B., 6 Lästmakareg. 6, strax invid Stureplan. Rikst 10180. STOCKHOLM. Allm. 58 53.

Mondamin.

Frukträmmer

för sommaren äro aldrig bättre, än då de beredas af frisk fruktsaft o. Mondamin.

Mondamin förtager ej den fina fruktsmaken. Mondamin kan köpas öfverallt i paket om 1 eller 1/2 eng. skålp.

Ensamstillverkare:
Brown & Polson,
Paisley, Skottland.

SUNLIGHT Tvål

SUNLIGHT TVÅL kan med fördel användas för all rengöring i hemmet. Den gör detsamma rent och hemtrefligt, samt är ojämförligt bättre, och i längden billigare än vanlig tvättvål eller såpa.

Af Stockholms Hälsovårdsnämnd kontrollerad

Böcker

köpas ändå billigast i Central-Antikvariatet Kungsgatan 9, Stockholm. Katalog sändes på begäran.

Kurs i Linnesömnad. Elever sy endast eget arbete. Östermalmsgatan 31, 2 tr. Tel. Öst. 43 31. Augusta Regnander.

Den djupa och varaktiga glansen å koppar och mässing erhålles endast då man vid putsning använder

Cyprolin puts-pomada;

finnes i 10- o. 26-öres askar, i 1/4 o. 1/2 kg. burkar.

Holst & C:o Tekn. Fabrik, STOCKHOLM.

Syskolan

Textilafdelningen Thyra Grafström

börjar åter sin undervisningskurs den 15 Sept. Undervisning meddelas i konst-sömnad, spets- & guldbroderi. Prospekt på begäran.

A.-B. Nordiska Kompaniet, Stockholm.

Patent. Hafregryn.

Gyllenhammars Hafregryn och -mjöl ha finaste smak, äro till följd beredningssättet de hållbaraste. Gyllenhammars Barnkraft-mjöl det bästa för barnen.

En liten lättskött och treflig

Bosättningsaffär

(glas, porslin m. m.) finnes af en händelse att på fördelaktiga vilkor öfvertaga i större liflig stad i nedre Norrland. Svar till »Treflig affär», adress: Tidningen Idun, Stockholm, f. v. b.

TUBERKELFRI

Kontrollmjölk { å 20 öre i plåtkär
Barnmjölk å 22 öre i glaskär

äfvensom tjock och extra tjock Grädde, levereras i hemmen och till kontor.

Stockholms Mjölkför»äljnings-A.-B., Dalsgatan 3.

JACOBSONS midt för Berzelli park.

DAM-och PRESENT-ARTIKLAR. HANDARBETEN, TAPISSERIER. — VÄLSORTERAD. — Firman etabl. 1832.

Märd-och Skunk-boor m. m. mycket stort urval till billigaste men bestämda priser.

C. J. LINDNER. Sönnberedningsaffär. Hårdverkaregatan 6

tro aldrig att reumatisk åkomma går bort af sig själf.

Hygien.

— Drink under ett års tid hvarje kväll innan ni går till sängs ett glas vatten med saften af en half citron. Kallt och utan socker. Bepröfvadt medel.

N:r 86. Staten har tre läroanstalter för dem, hvilka önska utbildas sig till barmorskeyrket: i Stockholm, Göteborg och Lund. I de båda förstnämnda är undervisning att erhålla afgiftsfritt, i Lund meddelas afgiftsfri undervisning endast åt sådana sökande, hvilka inom någon församling kallats till ordinarie barmorska efter avslutad läro-tid, i annat fall erlägges här af elev särskild afgift. Ett visst antal frielever bestämmes hvarje år, hvilka vid läroanstalterna i Stockholm och Göteborg äfven åtnjuta fri bostad och ett mindre understöd för bestridandet af kostnaderna för uppehälle. Lärotiden är bestämd till minst 9 månader, fördelade på två terminer, hvilka räknas från den 1:sta april och den 1:sta oktober, och afgångsförhör anställs hvarje år i juni och december månaders slut. För att därefter få deltaga i instrumentalförlossningskonst fördras att eleven erhållit vitsordet berättigad eller utmärkt. Fordringar för att bli antagen till barmorskelevar äro: full färdighet i att läsa inantill samt nöjaktigt kunna redogöra för det lästa, likaså i vanlig enkel räkning (de fyra räknasätten, enkla tal och enkel hufvudräkning) att äga tydlig handstil. Alder 22—35 år. Egenhändigt skrifven ansökan ingifves till Kungl. Medicinalstyrelsen och skall åtföljas af präst- och läkarebetyg, betyg från lärare vid allmänt läroverk eller folkskola, bekräftande att sökanden äger nödiga kunskaper, intyg af två i sökandens hemort boende, välkända personer, styrkande att hon äger medel till sitt uppehälle under lärotiden och inköp af nödiga instrument. Sökande till kostnadsfri undervisning i Lund skall tillika förete intyg om att hon efter lärotidens slut blifvit kallad till ordinarie barmorska i någon landsför-

samling och att hennes underhåll bekostas af densamma.

Ebon.

N:r 87. Bärflickar pläga försvinna, om de urtvättas i kokhett vatten. Hjälper detta, så försök med syrsalt. Strö detta på fläcken, låt den draga en stund och borsta sedan åter med hett vatten. Obscura.

N:r 88. Själft farmaceut med praktik från såväl större som mindre apotek, vill jag råda »Carlo» att ej tänka på denna bana. Studentexamen är obligatorisk och kräver efter slutad 8-klassig flickskola 3 år och ungefär 2,000 kr. Elevtiden är tvåårig och ger en lön af 4 större apotek 90—100 kr. jämte bostad, å mindre 30—40 kr. och vivre pr månad. Efter en halvår kurs vid farm. institutet i Stlm aflagges farm. kandidatexamen, hvarefter en lön erhålles af 150—175 kr. i månaden; en visserligen god inkomst, dock efter afdrag för skulder ej större än den, ni vid denna tid och efter en mindre dyr utbildning bör ha nått vid t. ex. post eller järnväg. Där är ock tjänstgöringen lättare och semestern dubbel så lång. Och så — uppriktigt sagt — ert »lifliga intresse» skulle efter en månads praktik vara totalt försvunnet; detta arbete är som i hvarje annan affär, det vetenskapliga och intressanta hör endast till examina.

Erfaren.

N:r 89. Svårt att ge råd härvidlag, ty det beror ju ytterst på hvad flickan har anlag för. Mitt råd är detta: se tiden an och låt den unga flickan söka klargöra för sig själf sina böjelser och anlag. Männe hon skulle ha lust att gå igenom en bokföringskurs och bli kassörskan? Eller komma på en bank? Ebon.

— Den, som likt »den enhändta» har en välgörare hvilken bekostar uppfostran och utbildning till ett »lefnadsyrke», samt har godt läshufvud, den kommer att duga till mycket. Har hon fantasi också? Då bör hon ägna sig åt litterär verksamhet. Man vet att författarinnor, som »komma i ropet», ha en storartad framtid för sig.

Låt henne först taga mogenhetsexamen — se'n spörjes nog hvaråt hågen står. Studiosus.

N:r 90. Sy små buketter här och där öfver såväl kappan som nedåt gardinen. Sy i en färg af tvättakta silke, som passar till det öfriga i rummet. Rödt t. ex. blefve nog vackert. Jag har äfven sett ljuskula gardiner med broderade små buketter i gult. Aro förtjusande vackra.

Ebon.

— Sy en lambrikeng, sticka på den 2 remсор i två färger som passa mot bottenfärgen, 3 å 4 cm. breda och lika långt emellandem. Låt dem mötas i en ruta i hörnen. Stick upp fäl-len på rätsidan, så djupt, att första remsan stickas öfver den. Fäst lambrikengen rak (utan veck) på en kornisch, hålsten en rak sådan. Gör gardinerna ej för smala. Sy remсор på dem lika som på lambrikengen och låt dem nedtill mötas i en ruta som på denna. Beställ sedan en järnten, så grof som en större blyertspenna, med hål i för kornischkrokar, som fästas i fönsterposten, samt messingsringar, så stora att de löpa lätt på tenen. I dessa ringar syr ni fast gardinerna och sedan kan ni draga fram för fönstret efter behag. Det hela ser mycket treffligt ut då det är färdigt, och därtill så litet arbete.

Hian.

N:r 91. Halfva bredden vore nog tillräckligt till den tilltänkta väggbo-naden, om man beräknar att det skall vara en kanten frans nedtill, hvilket är mycket prydligt. I fråga om mön-ster, är det nog bäst att hänvända sig till ett broderimagasin, där man kan välja mönster och färger efter afsydda proofer.

Margit.

N:r 92. Jag tror i alla fall att ni gjordt klokast i att fråga just några trädgårdsmästare om saken.

Ebon.

N:r 93. Skrif till styrelsen för fören-ingen i fråga.

Fix.

LÄKARERÅD

ENYVAR af Iduns läsare äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift till »Till Iduns läkare».

Hanna. Något annat säkert medel än operativ behandling finnes icke. Ung lärarinna. Se svar till Asvah in:r 3.

Ny prenumerant. 1) Se svar till La Mère 1 in:r 8. 2) Se svar till M. C. i sista numret för mars. Fr Anna lill'. 1) Sannolikast är väl dock detta orsaken. 2) Nej. 3) Omöjligt att bestämma dylikt.

Anna. Som ni torde inse, fördras undersökning af ögonen. Ullius. Ni kan försöka att använda ljumt Emservatten 3—4 gånger dagligen. Troligen behöfves dock lokal behandling hos läkare.

Cordis. Se svar till La Mère. — »Säkra» medel finnes ej. 22-årig flicka. Ja, professor Salins adress är Klara Södra Kyrkogata 12.

von S. Se svar till Ny prenumerant 2) här öfvan. 27-årig lärarinna. Följ föreskrifterna för Moi i n:r 5 och tag dessutom under två månaders tid fyra stycken Blaud's järnpiller under måltiderna.

Ung fru. Nej. 18-åring. Om något kan göras och i så fall hvad, beror naturligtvis på orsaken, och denna kan blott genom undersökning afgöras.

D:r — d.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

En frägviss, alias den dygdiga mamsell, som utan ett ord till erkännande ått vår möda att ha gett en illustrativ framställning af det intressanta och föga kända Heleneborgsgalle-

AKTIEBOLAGET

STOCKHOLMS DISKONTOBANK

uthyr

brand- o. dyrkfria förvaringsfack

för år eller kortare tid i olika storlekar från 15 kr. för år.

riet, med ynkelig småaktighet hakat upp sig på en enligt hennes mening felaktig beteckning beträffande en af dukarne, hänvisas till samlingens tryckta katalog, där talan i fråga angifves som »svårdshusinteriör med dansande par». Att vår artikel förf. be-gagnat sig af det en nyans kraftigare uttrycket »kroginteriör» förvanskar ingalunda uppfattningen af konstverket. Disken och de flaskfyllda tyllorna karaktärisera med önskvärd tydlighet ut-skänkningsstället. Och hvad belysning-angår, återfinnes den i skarpt grad hos den strålände armaturen i våra guldkrogar.

Tacksam. Enligt vår mening torde det väl vara lämpligast att ni gen-omgår en kurs i svenska språket an-tingen för enskild lärare eller vid nå-ågot språkinstitut, som ger särskilda kurser i modersmålet.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»Barnkär», Halmstad. 3:40 för en gång. Likvid i postanvisning. »Familjemedlem E. N.», Bjur-åker. 1:80 för en gång. Likvid i postanvisning. »23 år», Jerle. 5:20 pr gång. Li-kuvid i postanvisning.

Sundsvalls Enskilda Bank 22 Fredsgatan 22 Sparkasseränta — 4 proc. Uthyr Kassafack, årshyra från 15 kr.

Tyskland. Bielefeld. a. Teutoburger Walde. (Icke långt från Hannover.) Pensionat von Lucie Bertelsmann und Adelheid Rasch. För unga flickor hvilka önska ut-bilda sig i språk och musik, eventuelt äfven fullständig högre undervisning i andra ämnen samt där så önskas del-tagande i hushållsgörömmål. Gemytligt, gladt familjelif. Begränsadt antal af pensionärer. Vacker, bergig och skog-rik natur. Fru Maria Rasch i Mäs-riken lämnar närmare upplysningar.

Swedish Lady, who has lived 15 years in England receives paying guests in her comfort-able »Board Residence» close to Hyde Park. Central situation. Excel-lent references. Only English spoken. Apply Proprietress. 29 Queen's Gar-den's, Lancaster Gate, London W.

hemslöjds- och handarbetsstidning. Konstnärliga mönster till alla mo-derna sömoader, väfnader, läderar-be ten, träsöjld, målning m. m. Pris: helår 5 kr., kvartal 1:50. Prenum. å bokhandel eller postkon-tor.

Prenumerera på Barngarderoben.

Kurs i Klädsömnad. Lotten Dahlström. Storkyrkobrinken 6, Allm. Tel. Storkyrkan 206. Ref.: Fröken Hulda Lundin samt Fred-rika Bremer Förbundet. Prospekt på begäran

Fräkenpomada är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag borttaga fräknar, lef-verfäcker och söbrinna samt göra den fulaste hy hvit och vacker. Ofelbar verkan garanteras. Fräkenpomadan innehåller inga för-hyn skadliga beståndsdelar. Många intyg och tacksambetsbref från hela Skandinavien. Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkräf. Tekniska General-Depöten Stockholm, 15 Riddaregatan 15.

I Södertelje. Att hyra på längre eller kortare tid väl möbleradt rum med eller utan in-ackordering. Torekällgatan 22, n. b

»Konstflit» förnämsta hemslöjds- och handarbetsstidning. Konstnärliga mönster till alla mo-derna sömoader, väfnader, läderar-be ten, träsöjld, målning m. m. Pris: helår 5 kr., kvartal 1:50. Prenum. å bokhandel eller postkon-tor.

Äkta Jämtlands Vadmal, handväfdt af ren ull, starkt och varmt, passar för såväl herrar som damer och barn. I olika kulörer och ockerklar Sex första pris. Prof mot dubb porto. K. Axel Carlsson Östersund.

inregistr. MAZETTI'S KATT-TUNGOR per hekto 50 öre öfverdådigt fin kvalitet. Mazetti-Mandel per hekto 40 öre (ren chokolad) Mazettis Pralinehaltar »35» Mazettis Delikatesspraliner »50» Mazettis Dinerpraliner »60» böra allid finnas vid en fin diner! Fås hos de flesta herrar specerier och konditorer.

ALLT OCH ALLA öfverträffas af IDEALBRÄNNAREN, som lämnar 21 timmars Auerljus för 1 liter fotogén. Passar i alla lampor. Fins den ej i Eder närmaste lampaffär sän-des den franco och bräckfritt mot 8 kronors postförskott. Begär prospekt! Aktiebolaget Johan Ekelund, Ystad. Patentinnehafvare för Sverige. Prenumerera på »Barngarderoben».

Brud- Bröllops- Damast- Brokad- Crêpe de Chine- Colienne- Sidenfabrik. HENNEBERG, ZÜRICH (K. o. K. Hoflev.)

Genom ett fortsatt begagnande af Florodol-Tvålen blir hyn jämn, sammetsmjuk, smidig och vacker; fort försvinna alla lätt ådragna oren-ligheter i hyn, såsom blemmor, finnar och an-dra opassligh-ter, hyn blir klar och ren, hals och händer hvita och mjuka. Grof hy, förtidiga rynkor i hyn, som annars utan undantag framkallas af hvarje skarp toalettvål, förorsakas af-drig af Florodol-Tvålen. Under det att de engelska och franska tvålarna, som stå långt under Florodol-Tvålen, kosta 1 krona och mera, lämnas Florodol-Tvålen till endast 60 öre pr st. Det är således icke endast något öfverträff-ligt godt, som med Florodol-Tvålen erbjudes, utan äfven något utomor-dentligt billigt, hvilket redan vid ett första försök skall erfaras. Finnes ännu icke Florodol-Tvålen hos Eder närmaste handlande, tillhandahålla vi Eder den-samma, dock minst en kartong 3 st., mot kr. 1:80 portofritt. OBS! Högsta utmärkelse, Guldmedalj å Industriutställningen i Norrköping.

Tekniska Aktiebolaget FLORA, GEFLE. Vid Göteborgs Handels-skola, Västra Sveriges förnäm-sta och mest anlidade Skrif-, Språk och Handelsinstitut, Erik Dahlbergsgatan 2, midt emot K. F. U. M., Göteborg, börjas nya hufvudkurser den 1 och 15 Okto-ber samt den 1 November. Års- och terminskurser gifvas. Vårterminen börjar d. 17 Jan. 1907. Platser anskaffas. Bref besvaras och prospekt kost-nadsfritt på begäran. KARL O. LINDBERG, föreståndare. Rikstelefon 31 61. Slöjd. Privatlektioner i slöjd önskas af un-dervisningsvan lärarinna. Svar till »H.», Iduns exp.

Jag söker driftiga agenter för försäljning af ka-utschukstämplor, visittkort m. m. Prof-stämpel och illustr. priskur. å de varor, jag förer, gratis, ej franko, om annon-sen urklippes och insändes till John Fröberg, Finspång. Frisk och af en oförlik-nelig finhet af Farinas Eau de Cologne med Kölnerdömen. Erhålles lädvis o. pr flaska till partipriser vid köp direkt å Kölnerlagret, 24 Små-landsgatan, Stockholm (öppet 9—6,30). Lämplig present vid alla tillfällen.

Gör Kaffet billigt genom att alltid blanda detsamma med ARLA-KAFFE af Stockholms Kaffe-Aktiebolags berömda till-verkning. Därigenom erhåller man äfven den hälsosammaste och bästa kaffedryck som finnes att få, ty kaffets skadliga verkningar upp-häfas, mager blir icke förstörd och man känner sig icke nervös, som då enbart kaffe drickes, utan ett allmänt välbefinnande inträder. Enda lämpliga kaffetillsats, för-ordad af de mest framstående professorer och läkare. Paketer å 25 och å 10 öre i alla speceri-och diverseaffärer

Doktor Wheelers härthé, enastående i sitt slag för härets sköt-sel. Pris kr. 1.10. Franska Parfymma-gasinet, Drottninggatan 21. OBS! Största sortiment af puder, sminker samt de senaste nyheterna i parfym. Till landsorten mot efterkräf.

Elever i väfnad och handarbeten emottagas 15 sept—15 dec i privat hem i norra Skåne. Undervisningsvan lä-rarinna. Närmare upplysningar genom H. Lindgren, Lönsboda.

F. W. Campanius 43 Vesterlånggatan 43 Rikhaltigaste sortiment i Klädnings-tyger! Välsorterad Damkonfektion 1 tr. Förstklassig ateller. Skicklig dräkttricé. Skicklig Damskräddare för Tailor Mades. Solida, moderna varor! Moderata priser!

Kappor och Promenaddräcker. Höstsaisonens nyheter inkomna! OBS.! Med våra billiga priser finnes ingen konkurrens. A.-B. Gustaf Holmbloms Kappaffär, Normalmstorg.

D:r Kleens
(ett-åriga) kurs för damer i
Massage och Sjukgymnastik
börjar måndagen den 1 okt. kl. 11 f. m.
No: 15 Klara södra Kyrkogata, 9 tr. upp.
OBS! Prospekt begäres helst under
adress Saltsjöbaden.

Tandläk. Elias Widfond,
25 Regeringsgatan 25,
insätter artificiella tänder. Plomb. med guld,
amalgam o. emalj. A. t. 10267. Moderata priser.

I sjukgymnastik o. massage
börjar undertecknad en sex mån. kurs
d. 15 okt. Pris 300 kr. Adr. Karlavä-
gen 22, Stockholm.
Professor G. A. Unman.

Gymnastiskt-Ortop.-Instit.
Brunkebergstorg 13, 2 tr.
Mottagning hvardagar kl. 1/22 e. m.
Herrar 7-1/210 o. 2-4. Damer 1/211-1/21
o. 2-4.
Professor D:r A. Wide. D:r S. Wallgren.

STOCKHOLMS-TIDNINGEN

är allt fortfarande den
snabbast
och
bäst underrättade
hufvudstadstidningen.

Nytt kvartal
stundar. Skynda därför att å närmaste
postanstalt med

1 kr. 60 öre
prenumerera
på

Stockholms-Tidningen
för Oktoberkvartalet
eller med

60 öre
för Oktober månad.

OBS! Bland annat innehåller Stock-
holms-Tidningen, som utkommer med
7 nummer i veckan, dagligen två s. k.
klippföljetonger med tillsammans 400
boksidor i månaden.

Alla den 1 Oktober nytillträdande
prenumeranter erhålla gratis början på
"Kärlekens eldprof",
en följetong

med ungdomlig fart skriven af den
af Stockholms-Tidningens läsare högt
uppburna författarinnan
Martina Brovall.

Dessutom under December gratis ett
innehållsrikt och treftigt

Julnummer.
Bemärk att Västra upplagan, som är
afsedd för västra och södra Sverige,
expedieras med aftontågen. Landsorts-
upplagan, afsedd för öfriga delar af
landet, med eftermiddagstågen.

Stockholms-Tidningen
utgår i en daglig upplaga af
130,000 ex.

TVÄTTA

OCH FÄRGA
edra Klädningar, Kostymer, Gar-
diner, Täcken, Mattor m. m. hos

LUNDBY
Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt,
Göteborg.

Af intyg bedja vi endast få
meddela följande:
Jag har flera gånger begagnat
mig af Lundby Kemiska tvätt för
rengöring af balkklädnader, ply-
mer m. m., och har det sätt,
hvarpå arbetet utförts, alltid varit
till min stora belåtenhet.

M. Sjöström,
Höfröken hos H. K. H. Hårtiginnan
af Västergötland.

Schweizerbroderier.

Hvita broderade Remsor, Väf-
nader, Spetsar m. m. Absolut
största urval, billigaste priser.
Rikt profsortiment till lands-
orten.

Broderiaffären,
24 Kommandörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

Rudholms Kakelfabrik

Morrköping.
Enkla och dekorativa kakel-
ugnar i modern smakriktning.
Ill. priskurant på begäran.

**OLAUS OLSSONS KOLIMPORT-
• AKTIEBOLAG •**

— Etableradt i Stockholm 1880 —

1:a Anthracit

Hushållskol Cokes Briketter
Allm. Telefon 8 68, 47 35, 47 36. Rikstelefon 179, 66 10.

Tidaholms Fantasmöbler

rikhalt. urval i fornn. still. Fullst. rums-
mottagning uttoras i alla olika
variationer efter order. Mod.
mönster. Begär prisuppgifter från
Tidaholms Bruks Aktieföretag, Tida-
holm. Försäljningsmagasin, Ber-
ridarebang. 27, Birger Jarlsg. 1,
Stockholm.

KAFFET KOKAR ÖFVER

om man ej använder
-- det patenterade --

Säkerhets-
kaffelocket 'Over'

som förhindrar all öfverkokning. Man
tillvaratager med detsamma det värde-
fullaste af kaffet, som annars går för-
loradt, sparar kaffet samt håller kaffe-
pannorna rens och fina. Passar till
nästan alla kaffepannor. Kostar endast
90 öre i de flesta järn- och bosättnings-
affärer.

Stockholms Kaffe Aktieföretag.

**Handväfda
Linneväfnader.**

Duktyger, handdukar, lakanslärfvt,
näsdukar m. m., köpas bäst och billigt
från Kungsäters Linneväfveri,
Kungsäter. Katalog och provver gratis
och franko.

Spritstrykjärnet "SIMPLEX"

praktisk, elegant, billigt i bruk, om-
tyckt af alla, levereras af oss i olika
storlekar & prislägen. Begär prospekt.

CARL WALLÉN & C:o,
Göteborg.
Elektr. materiel, metaller & maskiner.
Rikstelefoner 11 59, 11 09 & 65 74.

**Wirserums
Ekmöbler**

Stockholm, Birgerjarlsgatan 22.
Göteborg, Victoriagatan 5.
Eller direkt från
EKELUNDS SNICKERIFABRIKS A.-B.
WIRSERUM.

**GUBBENS
TVÄTTPULVER**

är fritt från klor och andra frätande
ämnen. Användes med fördel såväl
till storbyk som småtvätt; rena, hvita
friskt lukande kläder erhållas.
Pris 25 öre pr paket.

Holst & C:o Tekn. Fabrik, Stockholm.
1 & 2 bild. Damer erbj. hyra 2 omöbl.
rum och dela hem och lefnadskostn.
m. äldre Dam på landet. B. Tullinge p. r.

Infödd ryska

erbjuder lektioner och konversations-
timmar i ryska, franska och tyska. Ar-
tillerigatan 5, 1 tr. till höger, mellan
1-2. Allm. tel. Östern. 4408.

Obs! Ny kvalitet!

**Mazetti's
"Kungs"-Cacao**

i pergamentpåsar om
1 Hekto à 35 öre.

Saranterad oförfalskad, ren!
Ingen bottensats!

Lättsmält, hälsosam, styrkande,
Är så kraftig att däraf endast
åtgår för 2 öre till en kopp.

Den ännu finare kvaliteten
Mazetti's

"Ögon"-Cacao

kostar 40 öre pr hektopak.ett.

**Lättare arbete i hus-
hållet.**

Stortvätt kan undångöras
på en förmiddag med Castoriatvål. In-
gen borstning eller gnidning. Absolut
fri från skadliga ämnen. 4 tvålar för
en krona. Kölnlageret, 24 Smålands-
gatan, Stockholm (öppet 9-6,30).

Lektioner i Linnésömnad

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)
Kurserna börja åter 17 sept. Före 14
sept. är adressen Asarum, Blekinge län.
KARIN EGNÉR. EVA EGNÉR.
Styrmansg. 21 II. Rikst. 35 30. Allm. t. 21004.

Banyuls Trilles.

Ett aptitgivande, magstärkande vin,
afsedd för konvalescenter och svaga
personer i allmänhet. Rekommend-
deradt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

**OXO
BOUILLON**

KOMP. LIEBIG
FLYDENDE TIL ØJEBLICKELIG ANVENDELSE.
2 Teskefulde Extrakt til en Kop varmt Vand.

**Kommanditbolaget
KOCK & Co.,**
20 Skeppsbron 20,
försäljer:
**Stenkol, Koks,
Antracit.**
Rikstel. 22 35 Allm. tel. 22 60.

Bildungsanstalt für Frauenberuf Halle a. Saale.
Pension f. junge Mädchen, sprachliche u. wissenschaftliche Ausbildung,
Unterricht im Seminar f. Erzieherinnen frei, Französin, Prospekte gratis.
Halle a. S., Harz 13. Seminardirektor Pastor em. R Mayer.

STOCKHOLMS MUSIK-INSTITUT,
Brahegatan 7 B ö. g. 3 tr. Allm. Tel. 115 96.
Höstterminen börjar den 17 September. Anmälningstid: Fredagen den
14 och lördagen den 15 Sept. kl. 1/21-1/23 samt 1/26-1/27 e. m. Efter d. 17 Sept.
mottagningstid: Måndagar och torsdagar kl. 1/22-1/23. Prospekt tillhandahålles.
Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Julens
originellaste publikation, den stora,
eleganta, konstnärligt utstyrda och
illustrerade jultidningen

Vinterbloss,

hvars bokläspris är 1 krona, erhålles
gratis

af alla prenumeranter — således äfvén
de nytillträdande — på

SVENSKA DAGBLADET

för kvartalet Oktober-December.
Prenumerationspris, inberäknadt post-
arvodet:

Stockholmsupplagan **3: 75**
Landsortsupplagan **2: 25**

Det nationellt frisinnade, alltid af
partierna obundna men ärligt och san-
sadt reformvänliga

Svenska Dagbladet

är numera oumbärligt i hvarje svenskt
hem, där man till följande af den ofent-
liga diskussionen vill skaffa sig ett på
litligt omdömesmaterial i de stora po-
litiska, sociala och kulturella spörsmål-
en såväl som i de frågor, hvilka direkt
beröra hemmet och familjen. Svenska
Dagbladet är nämligen den bildade pu-
blikens hufvudorgan för ett fritt och
öppet meningsutbyte, stående i den lif-
ligaste rapport till landets bästa män
och kvinnor och publicerande på år och
dag oräkneliga bidrag från de yppersta
pennor på stats- och naringslivets, lite-
raturens, konstens, vetenskapens m. fl.
fält.

Snabb och pålitlig nyhetstidning, med
egna korrespondenter i Paris, Berlin,
Köpenhamn, Göteborg, Malmö m. fl.
städer, utkommer Svenska Dagbladet
hvarje dag, alltså med

7
stora och innehållsrika, värdefulla men
ändå trefliga och underhållande, van-
ligen rikt illustrerade nummer i veckan.

Prenumerera!

Grundliga piano- och klavierskolektioner gifvas af van
lärarinnorna Richard Anderssons met-
od. Svar till »Moderat pris», Iduns
expedition.

**Aktieföretaget
Göteborgs Bank**

f. d. Göteborgs Enskilda Bank.
12 Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

**Aktieföretaget
Stockholms Diskontobanks
Notariatsafdelning,
Regeringsgatan 8,**

ombesörjer köp och försäljning
af **aktier, obligationer** och
andra värdepapper,
upprättat och granskar alla slag
af **rättsliga handlingar,**
verkställer boutredningar,
emottager **öppna och slutna
deposita,**
uthyr **förvaringsfack** från
15 kr. för år.

**SALONGS-BILJARDEN
»STJÄRNAN.»**

Storlek: 400x700 mm.
Tillbehör: 15 hvita pyramidbollar, 1
hvit boll med svarta prickar, 1 gul o.
2 röda bollar, 1 triangel, 4 köer med
läderbuffertar, 5 käglor (hvaraf 1 större),
1 vattenpass, 4 skruvbara fötter, ask o.
lock för bollarna, spelregler, skydds-
kartong öfv. tyget, emballage-kartong.
Pris 30 kronor.

Säljes i alla större leksaksaffärer o.
sportmagasin samt vid fabriken under
adress: »Stjärnan», Stockholm 1.
Obs! Endast ett begränsadt, mindre
antal finnes till salu.

Wilhelmssens Boktryckeri A.-B., Stockholm 1906.